

ΔΙΕΘΝΕΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΧΟΛΗ ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΤΕΡΩΝ ΚΑΛΩΠΙΣΤΙΚΩΝ
ΘΑΜΝΩΝ ΤΟΥ ΑΓΡΟΚΤΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΑΤΕΙΘ ΚΑΙ Η
ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΟΠΙΟΥ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
ΕΙΡΗΝΗΣ ΠΟΛΥΖΟΥ
ΖΩΗΣ ΣΠΥΡΟΥ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Γ. ΤΑΣΙΟΣ
ΛΕΚΤΟΡΑΣ/ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΔΙΠΑΕ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2019

ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΧΟΛΗ ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΤΕΡΩΝ ΚΑΛΛΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΘΑΜΝΩΝ ΤΟΥ
ΑΓΡΟΚΤΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΑΤΕΙΘ ΚΑΙ Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΟΠΙΟΥ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
ΕΙΡΗΝΗΣ ΠΟΛΥΖΟΥ
ΖΩΗΣ ΣΠΥΡΟΥ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Γ. ΤΑΣΙΟΣ
ΛΕΚΤΟΡΑΣ/ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΔΙΠΑΕ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2019

ΑΦΙΕΡΩΣΕΙΣ

Αφιερώνουμε αυτή την πτυχιακή στον Κύριο μας Βασίλειο Γ. Τάσιο που αφήνει το ΑΤΕΙΘ και για όλα τα χρόνια συνεισφοράς του σ' αυτό...

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η παρούσα εργασία εκπονήθηκε στο αγρόκτημα του ΑΤΕΙΘ υπό την επίβλεψη του κ. Βασιλείου Γ. Τάσιου την χρονική περίοδο Φεβρουάριος μέχρι Δεκέμβριος 2019.

Οφείλουμε να πούμε ένα μεγάλο ευχαριστώ στον καθηγητή μας Βασίλειο Γ. Τάσιο, στον οποίο αφιερώσαμε και την πτυχιακή μας διατριβή, όπου δέχτηκε με χαρά να κάνουμε την εργασία μαζί του και μας στήριξε έως και την ολοκλήρωσή της.

Θεσσαλονίκη 2019

Δορυφορική προσέγγιση του αγροκτήματος του ΔΙΠΑΕ Θεσσαλονίκης.

Ταμπέλα στο αγρόκτημα του ΑΤΕΙΘ.

Περιεχόμενα

Περιεχόμενα.....	6
ΠΡΟΛΟΓΟΣ	10
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	11
Θάμνοι.....	12
Χαμηλοί Θάμνοι.....	14
Χρήσεις.....	14
ΔΕΝΔΡΟΛΙΒΑΝΟ.....	15
Γενικά χαρακτηριστικά.....	15
Σχήματα και χρώματα.....	16
Γενικές Παρατηρήσεις	17
Εφαρμογή στην Αρχιτεκτονική Τοπίου	18
Μεσαίοι Θάμνοι	19
Χρήσεις	19
ΚΡΑΝΙΑ ΑΙΜΑΤΟΧΡΟΥΣ / ΕΔΩΔΙΜΗ.....	20
Γενικά χαρακτηριστικά.....	20
Σχήματα και χρώματα.....	21
Γενικές Παρατηρήσεις	22
Εφαρμογή στην Αρχιτεκτονική Τοπίου	22
ΑΓΓΕΛΙΚΗ.....	23
Γενικά χαρακτηριστικά.....	23
Σχήματα και χρώματα.....	24
Γενικές Παρατηρήσεις	25
Πολλαπλασιασμός.....	25
Εφαρμογή στην Αρχιτεκτονική Τοπίου	26
ΦΟΡΣΥΘΙΑ	27
Γενικά χαρακτηριστικά.....	27
Σχήματα και χρώματα.....	28
Γενικές Παρατηρήσεις	29
Εφαρμογή στην Αρχιτεκτονική Τοπίου	30
ΒΕΡΒΕΡΙΔΑ	31
Γενικά χαρακτηριστικά.....	31
Σχήματα και χρώματα.....	32
Γενικές Παρατηρήσεις	33
Πολλαπλασιασμός.....	33

Εφαρμογή στην Αρχιτεκτονική Τοπίου	34
ΚΑΛΛΩΠΙΣΤΙΚΗ ΡΟΔΙΑ	35
Γενικά χαρακτηριστικά	35
Καρπός ποικιλίας “Nana”	36
Σχήματα και χρώματα.....	36
Γενικές Παρατηρήσεις	37
Πολλαπλασιασμός.....	37
Εφαρμογή στην Αρχιτεκτονική Τοπίου	38
Υψηλοί Θάμνοι	39
Χρήσεις	39
ΚΟΥΤΣΟΥΠΙΑ	40
Γενικά χαρακτηριστικά	40
Σχήματα και χρώματα.....	41
Γενικές Παρατηρήσεις	42
Πολλαπλασιασμός.....	42
Εφαρμογή στην Αρχιτεκτονική Τοπίου	43
ΚΑΛΛΙΣΤΗΜΟΝΑΣ.....	44
Γενικά χαρακτηριστικά	44
Σχήματα και χρώματα.....	45
Γενικές Παρατηρήσεις	46
Πολλαπλασιασμός.....	46
Εφαρμογή στην Αρχιτεκτονική Τοπίου	47
ΦΩΤΙΝΙΑ.....	48
Γενικά χαρακτηριστικά	48
Πολλαπλασιασμός.....	48
Σχήματα και χρώματα.....	49
Γενικές Παρατηρήσεις	49
Εφαρμογή στην Αρχιτεκτονική Τοπίου	50
ΜΑΓΝΟΛΙΑ.....	51
Γενικά χαρακτηριστικά	51
Σχήματα και χρώματα.....	52
Γενικές Παρατηρήσεις	53
Πολλαπλασιασμός.....	53
Εφαρμογή στην Αρχιτεκτονική Τοπίου	54
ΚΟΥΜΑΡΙΑ.....	55
Γενικά χαρακτηριστικά	55
Σχήματα και χρώματα.....	56

Γενικές Παρατηρήσεις	57
Πολλαπλασιασμός.....	57
Εφαρμογή στην Αρχιτεκτονική Τοπίου	58
ΛΑΓΚΕΣΤΡΕΜΙΑ- ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ	59
Γενικά χαρακτηριστικά	59
Σχήματα και χρώματα.....	60
Πολλαπλασιασμός.....	60
Γενικές Παρατηρήσεις	61
Εφαρμογή στην Αρχιτεκτονική Τοπίου	62
ΤΣΙΝΤΟΝΙΑ (ΙΑΠΩΝΙΚΗ ΚΥΔΩΝΙΑ).....	63
Γενικά χαρακτηριστικά	63
Σχήματα και χρώματα.....	64
Πολλαπλασιασμός.....	64
Γενικές Παρατηρήσεις	65
Εφαρμογή στην Αρχιτεκτονική Τοπίου	66
ΠΑΣΧΑΛΙΑ	67
Γενικά χαρακτηριστικά	67
Σχήματα και χρώματα.....	68
Πολλαπλασιασμός.....	68
Γενικές Παρατηρήσεις	69
Εφαρμογή στην Αρχιτεκτονική Τοπίου	70
ΚΑΛΛΩΠΙΣΤΙΚΗ ΔΑΜΑΣΚΗΝΙΑ.....	71
Γενικά χαρακτηριστικά	71
Σχήματα και χρώματα.....	72
Γενικές Παρατηρήσεις	73
Πολλαπλασιασμός.....	73
Εφαρμογή στην Αρχιτεκτονική Τοπίου	74
ΠΙΚΡΟΔΑΦΝΗ	75
Γενικά χαρακτηριστικά	75
Σχήματα και χρώματα.....	76
Γενικές Παρατηρήσεις	77
Πολλαπλασιασμός.....	77
Εφαρμογή στην Αρχιτεκτονική Τοπίου	78
ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΣ ΔΑΦΝΗ.....	79
Γενικά χαρακτηριστικά	79
Σχήματα και χρώματα.....	80
Γενικές Παρατηρήσεις	81

Πολλαπλασιασμός.....	81
Εφαρμογή στην Αρχιτεκτονική Τοπίου	82
ΛΙΓΟΥΣΤΡΟ	83
Γενικά χαρακτηριστικά	83
Σχήματα και χρώματα.....	84
Γενικές Παρατηρήσεις	85
Πολλαπλασιασμός.....	85
Εφαρμογή στην Αρχιτεκτονική Τοπίου	86
ΒΙΒΟΥΡΝΟ.....	87
Γενικά χαρακτηριστικά	87
Σχήματα και χρώματα.....	88
Γενικές Παρατηρήσεις	89
Πολλαπλασιασμός.....	89
Εφαρμογή στην Αρχιτεκτονική Τοπίου	90
Αναρριχητικά	91
Χρήσεις	91
ΑΜΠΕΛΟΨΗ	92
Γενικά χαρακτηριστικά	92
Σχήματα και χρώματα.....	93
Γενικές Παρατηρήσεις	93
Πολλαπλασιασμός.....	94
Εφαρμογή στην Αρχιτεκτονική Τοπίου	94
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ.....	95
Εφαρμογή Αρχιτεκτονικής τοπίου στο αγρόκτημα του Αλεξάνδρειου Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Θεσσαλονίκης.....	97
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	98

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η Αρχιτεκτονική Τοπίου σαν Τέχνη, Θεωρία και Πρακτική, έχει ρίζες πίσω στους αιώνες. Ξεκινά από τότε που το ανθρώπινο είδος άρχισε να διαμορφώνει τη γη και να καλύπτει τις ανάγκες διατροφής του (γεωργικές εκτάσεις και φυτοφράκτες). Η ιδέα του κήπου φαίνεται να πηγάζει αρχικά από την μυθολογία. Ο άνθρωπος διατηρεί βαθιά μέσα του τους μύθους και τους θρύλους που περιβάλλουν τη φύση και τον άνθρωπο. Από εκεί πηγάζουν το ενδιαφέρον και τα συναισθήματα που εκφράζει σήμερα για τα φυτά η Κηποτεχνία.

Είναι Αρχιτεκτονική μια σύγχρονη μορφή τέχνης, που έχει όμως χρηστική σημασία και αποσκοπεί στη δημιουργία χώρων πρασίνου, όπως πάρκα, ιδιωτικοί κήποι και άλλες αρχιτεκτονικές κατασκευές λειτουργικής φύσης, για ανάπαυση και αναψυχή. Στην Αρχιτεκτονική Τοπίου, πρωταγωνιστικό ρόλο, έχουν κυρίως τα φυτά, τα οποία εξαρτώνται από βιολογικούς παράγοντες (κλίμα, έδαφος), οι οποίοι καθορίζουν το ρυθμό ανάπτυξης και απόδοσης των χαρακτηριστικών τους (καρποφορία, χρώμα, υφή).

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΤΕΡΩΝ ΚΑΛΛΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΘΑΜΝΩΝ ΤΟΥ
ΑΓΡΟΚΤΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΑΤΕΙΘ ΚΑΙ Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΟΠΙΟΥ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΧΟΛΗ ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
ΕΙΡΗΝΗΣ ΠΟΛΥΖΟΥ
ΖΩΗΣ ΣΠΥΡΟΥ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην παρούσα Εργασία καταγράψαμε τους καλλωπιστικούς θάμνους του Αγροκτήματος του ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟΥ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ και μελετήσαμε την χρονική περίοδο που ανθίζουν οι συγκεκριμένοι θάμνοι στο Αγρόκτημα της Σίνδου και ποια είναι η σημασία τους στην Αρχιτεκτονική Τοπίου.

Θάμνοι

✦ Τα φυτά που δεν έχουν κεντρικό κορμό, και οι βλαστοί τους διακλαδίζονται από το επίπεδο του εδάφους.

✦ Έχουν μικρότερη διάρκεια ζωής από τα δέντρα και ο βλαστός τους είναι μικρότερος και ξυλώδης(βλ.εικ.1)

εικ.1 Σύνοψη θάμνων (Πηγή Διαδίκτυου)

εικ.2 Πάρκο στο χώρο του ΔΙΠΑΕ Θεσ/νίκης (Πηγή Διαδίκτυον)

- ✦ Διάκριση σε φυλλοβόλους – αειθαλείς
- ✦ Διάκριση βάσει του μέγιστου ύψους της κόμης τους σε 3 κατηγορίες με διαφορετικούς τρόπους χρήσης σε μια φυτική σύνθεση:
 - χαμηλοί θάμνοι: < 1m
 - μεσαίοι θάμνοι: 1-3m
 - ψηλοί θάμνοι: >3m
- ✦ Ο τρόπος κλαδέματος καθορίζει τις διαστάσεις της κόμης ενός θάμνου και άρα και τον τρόπο χρήσης του (π.χ. χαμηλά - ψηλά πλαίσια, φυτοφράκτες, μικρά δέντρα) .
- ✦ Είναι θεμιτό (αισθητικά & οικολογικά) να χρησιμοποιούνται οι κατάλληλοι σε διαστάσεις θάμνοι για τις αντίστοιχες χρήσεις ώστε να αποφεύγεται η άσκοπη καλλιεργητική φροντίδα (συνεχές κλάδεμα κοκ.).

Χαμηλοί Θάμνοι

Χρήσεις

- ✦ Εδαφοκάλυψη - κάλυψη πρανών (αντί χλοοτάπητα).
- ✦ Μαζικές φυτεύσεις του ίδιου ή διαφορετικών ειδών.
- ✦ Φύτευση στην πρώτη γραμμή φυτικών συνθέσεων.
- ✦ Δημιουργία χαμηλών φυτικών πλαισίων(βλ.εικ.3).

εικ.3 Σύνθεση χαμηλών θάμνων (Πηγή Διαδίκτυον)

ΔΕΝΔΡΟΛΙΒΑΝΟ

Κοινή ονομασία: Δενδρολίβανο

Επιστημονική ονομασία: *Rosmarinus officinalis*

Οικογένεια: Χειλανθή (Lamiaceae)

Γένος: *Rosmarinus*

Γενικά χαρακτηριστικά

Είναι αειθαλής, πυκνόφυλλος και πολύκλαδος θάμνος με ύψος που δε ξεπερνά τα 2 μέτρα. Τα φύλλα του είναι δερματώδη, μικρά, γραμμοειδή και μοιάζουν με πευκοβελόνες. (βλ. εικ.4). Ο ρυθμός ανάπτυξής του είναι γρήγορος. Η διάμετρός του φτάνει από 1,5 m έως 2m.

εικ.4 Φυτό Δενδρολίβανο του ΑΤΕΙΘ (Πηγή Ζ.Σ.*)

Περίοδος άνθισης: Απρίλιος – Μάιος

Περίοδος άνθισης στο ΑΤΕΙΘ: 20/3 έως 5/5

*Ζ.Σ. : Ζωή Σπύρου

Σχήματα και χρώματα

Η πάνω επιφάνεια των φύλλων έχει χρώμα σκούρο πράσινο και η κάτω επιφάνεια είναι ελαφρώς χνουδωτή με χρώμα λευκό ή αχνά γκριζωπό. Τα άνθη βρίσκονται κατά ομάδες και βγαίνουν στις μασχάλες των φύλλων. Το χρώμα τους είναι μοβ, κυανόλευκο ή και λευκό (βλ.εικ.5).

εικ.5 Άνθος και φύλλα Δενδρολίβανου (Πηγή Διαδίκτυον)

Πολλαπλασιασμός

Ο πολλαπλασιασμός του δεντρολίβανου γίνεται με μοσχεύματα, σπόρους και παραφυάδες.

Γενικές Παρατηρήσεις

✦ Δεν έχει ιδιαίτερη ανάγκη από πότισμα και μπορεί να φυτρώσει και σε βραχώδεις ορεινές περιοχές. Οι βλαστοί έχουν ένα ευχάριστο άρωμα που μοιάζει με αυτό του τσαγιού.

✦ Η καλλιέργεια του δενδρολίβανου μπορεί να αποδώσει επιτυχώς σε καλά αποστραγγιζόμενα αμμώδη έως αργιλλοπηλώδη εδάφη με pH 5.5-8. Ποσοστό αργίλου στο έδαφος μέχρι 30% μπορεί να είναι ανεκτό από την καλλιέργεια.

✦ Τα μέρη που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή αιθέριου ελαίου είναι τα φύλλα μαζί με τους μίσχους αλλά και τα άνθη. Το έλαιο του δενδρολίβανου, που αποστάζεται από τα άνθη, σύμφωνα με τις οδηγίες της Βρετανικής φαρμακοποιίας, είναι ανώτερο από το έλαιο που λαμβάνεται μόνο από τα στελέχη και τα φύλλα (βλ.εικ.6).

✦ Το δενδρολίβανο είναι ένα ανθεκτικό, εύκρατο φυτό που αντέχει τον παγετό. Αναπτύσσεται καλά σε θερμοκρασίες ημέρας 20-25 °C και είναι πολύ ευπροσάρμοστο. Μπορεί να καλλιεργηθεί σε όλες τις περιφέρειες της Ελλάδας.

εικ.6 Αιθέριο Έλαιο Δενδρολίβανου(Πηγή Διαδίκτυον)

Εφαρμογή στην Αρχιτεκτονική Τοπίου

✦ Το δενδρολίβανο έχει πολλές χρήσεις μια απ' αυτές είναι η κηποτεχνία, όπου χρησιμοποιείται ευρύτατα για την δημιουργία βραχόκηπων, αλλά και για φύτευση σε κρεμαστές γλάστρες, ενώ σημαντική καλλωπιστική αξία παρουσιάζει το έρπον δενδρολίβανο που αναπτύσσεται πλαγιόκλαδα.

✦ Το δεντρολίβανο φυτεύεται σε γλάστρες και ζαρντινιέρες, αρκεί να βρίσκεται σε ηλιοφανή θέση και να διαθέτει υπόστρωμα από κατάλληλο φυτόχωμα που να στραγγίζει καλά(βλ.εικ.7).

εικ.7 Βραχόκηπος με Δενδρολίβανο (Πηγή Διαδίκτυον)

Μεσαίοι Θάμνοι

Χρήσεις

- ✦ Φυτεύσεις σε ομάδες των 3-5 / δημιουργία μαζών μέσα στη χλόη.
- ✦ Δημιουργία φυτοφρακτών - ανθικών πλαισίων μεσαίου ύψους με χαλαρή ή πιο σχηματοποιημένη μορφή(βλ.εικ.8).
- ✦ Φύτευση στη δεύτερη γραμμή φυτικών συνθέσεων.
- ✦ Μεμονωμένες φυτεύσεις ιδίως για θάμνους που ξεχωρίζουν. για το ιδιαίτερο σχήμα τους ή την πλούσια ανθοφορία τους.

εικ.8 Φυτοφράχτης Τούγιας (Πηγή Διαδίκτυον)

ΚΡΑΝΙΑ ΑΙΜΑΤΟΧΡΟΥΣ / ΕΔΩΔΙΜΗ

Κοινή ονομασία: Κρασιά αιματόχρους/Κρασιά

Επιστημονική ονομασία: *Cornus sanguinea*/*Cornus mas*

Οικογένεια: Κρανειοειδή (Cornaceae)

Γένος: Κράνια (Cornus)

Γενικά χαρακτηριστικά

Η κρασιά είναι φυλλοβόλος θάμνος που μπορεί να διαμορφωθεί σε μικρό δέντρο(βλ.εικ.9). Στις περιοχές που αυτοφύεται μπορεί να φτάσει σε ύψος τα 5-10 m, αλλά στην Ελλάδα δεν ξεπερνά τα 2,5 m. Η διάμετρός του είναι 3m. Έχει αργό ρυθμό ανάπτυξης.

εικ.9 Φυτό Κρασιά Καλλωπιστική (Πηγή Διαδίκτυον)

Περίοδος άνθισης: Μάιο – Ιούνιο

Περίοδος άνθισης στο ΑΤΕΙΘ: 6/5 έως 3/6

Περίοδος καρποφορίας της εδώδιμης Κρανιας: Οκτώβριο και Νοέμβριο
(βλ.εικ.10)

εικ.10 Καρπός εδώδιμης Κρανιας(Πηγή Διαδίκτυον)

Σχήματα και χρώματα

Τα φύλλα είναι χνουδωτά, με έντονες νευρώσεις και ανοιχτό πράσινο χρώμα. Η κρανιά ανθίζει πριν την εμφάνιση των φύλλων. Τα άνθη είναι από λευκά έως κίτρινα και αναπτύσσονται πολλά μαζί σε εντυπωσιακές ομάδες. Οι καρποί είναι σφαιρικοί με γυαλιστερό κόκκινο χρώμα, κουκούτσι και ξινή γεύση. Τα άνθη είναι ενωμένα σε κορύμβους πλάτους 4-5 cm. (βλεπ.εικ.11)

εικ.11 Σχηματική αναπαράσταση της εδώδιμης Κρανιας(Πηγή Διαδίκτυον)

Γενικές Παρατηρήσεις

✦ Ευδοκίμει σχεδόν σε όλα τα εδάφη και φυτεύεται σε ηλιόλουστα και ημισκιερά σημεία.

✦ Δεν έχει ιδιαίτερες απαιτήσεις σε καλλιεργητικές φροντίδες και λίπανση.

✦ Χρειάζεται λίγο πότισμα, ενώ είναι ανθεκτικό στην ξηρασία και τις χαμηλές θερμοκρασίες.

Πολλαπλασιασμός

Η κρανιά μπορεί να πολλαπλασιαστεί με χλωρά μοσχεύματα, με παραφυάδες ή με εναέριες καταβολάδες.

Εφαρμογή στην Αρχιτεκτονική Τοπίου

✦ Πρόκειται για είδος πολύ διακοσμητικό, χάρη στο κόκκινο – αιματώδες χρώμα που παίρνει το φύλλωμα και ο φλοιός του κατά το φθινόπωρο(βλ.εικ.12).

✦ Φυσικά έχει εντυπωσιακή εικόνα στο τέλος του χειμώνα που ανθίζει σε γυμνά κλαδιά.

✦ Η κρανιά δημιουργεί στον κήπο ενδιαφέρον σκηνικό και κατά τη διάρκεια του χειμώνα, εξαιτίας των πυκνών κλαδιών της που αναπτύσσονται ευθυτενώς από το έδαφος.

✦ Οι καρποί της εδώδιμης κρανιάς το καλοκαίρι είναι επίσης πολύ διακοσμητικοί.

εικ.12 Σύνθεση Κρανιάς Καλλωπιστικής με άλλους θάμνους
(Πηγή Διαδίκτυον)

ΑΓΓΕΛΙΚΗ

Κοινή ονομασία: Αγγελική Πανασέ

Επιστημονική ονομασία: *Pittosporum tobira*

Οικογένεια: Πιτοσποροειδή (Pittosporaceae)

Γένος: Πιττόσπορον (*Pittosporum*)

Γενικά χαρακτηριστικά

Η αγγελική είναι αειθαλής καλλωπιστικός θάμνος(βλ.εικ.13). Η αγγελική μπορεί να φτάσει σε ύψος μέχρι και τα 5 m, συνήθως όμως διαμορφώνεται στα 2-3 m. Έχει πλούσια βλάστηση και αναπτύσσεται με μέτριο ρυθμό. Έχει διάμετρο 3,8 έως και 5,5 m.

εικ.13 Φυτό Αγγελική (Πηγή Διαδίκτυον)

Περίοδος άνθισης: Μάιο-Ιούνιο

Περίοδος άνθισης στο ΑΤΕΙΘ: 5/5 έως 1/6

Σχήματα και χρώματα

Τα φύλλα της είναι σιλπνά, γυαλιστερά και παχιά με σκούρο πράσινο χρώμα. Τα άνθη της εμφανίζονται την άνοιξη κατά το Μάιο και διατηρούνται πάνω στο φυτό για 20 σχεδόν ημέρες. Είναι μικρά (1.3 cm) σε μέγεθος, λευκού χρώματος και αναπτύσσονται πολλά μαζί σε ταξιανθία σκιάδιο, ενώ είναι και ελαφρώς αρωματικά. Το φθινόπωρο εμφανίζονται οι καρποί ενώ φαίνονται και οι σπόροι που έχουν κόκκινο χρώμα (βλ.εικ.14).

εικ.14 Καρπός Αγγελικής (Πηγή Διαδίκτυον)

Γενικές Παρατηρήσεις

✦ Η αγγελική αναπτύσσεται καλύτερα σε ημισκιερό περιβάλλον και αποκτά ένα σχετικά συμπαγές σφαιρικό σχήμα(βλ.εικ.15).

✦ Η αγγελική είναι πολύ ανθεκτική σε ξηροθερμικές και παραθαλάσσιες συνθήκες, στην ατμοσφαιρική ρύπανση, καθώς και στις χαμηλές θερμοκρασίες.

✦ Αναπτύσσεται σχετικά αργά σε όλα τα είδη εδαφών, ωστόσο έχει καλύτερη ανάπτυξη σε ελαφρά στραγγερά γόνιμα εδάφη.

✦ Η αγγελική έχει μέτριες απαιτήσεις σε νερό, καθώς είναι ανθεκτικό φυτό στην ξηρασία.

εικ.15 Φυτό Αγγελικής διαμορφωμένο σε μπάλα(Πηγή Διαδίκτυον)

Πολλαπλασιασμός

Η Αγγελική πολλαπλασιάζεται με σπόρο.

Εφαρμογή στην Αρχιτεκτονική Τοπίου

Η Αγγελική χρησιμοποιείται στον κήπο και στο τοπίο με διάφορους τρόπους:

✦ Για την διαμόρφωση μέσου ύψους φράχτη, είτε κλαδεύομενου είτε ελεύθερης ανάπτυξης (βλ.εικ.16),

✦ Φυτευόμενη μαζικά στην προτελευταία ή τελευταία σειρά, όπου δημιουργεί ενδιαφέρουσες αντιθέσεις με φυτά που έχουν κόκκινο χρώμα φυλλώματος ή άνθους.

✦ Λόγω της ανοικτής απόχρωσης του φυλλώματός της φυτεύεται σε σημεία όπου είναι επιθυμητό να 'φωτισθούν'.

✦ Μπορεί να φυτευθεί άφοβα σε παραθαλάσσιες περιοχές.

✦ Λόγω της υψηλής αντοχής της στην ξηρασία μπορεί να φυτευθεί σε περιοχές και κήπους όπου το νερό της άρδευσης είναι λιγοστό, κακής ποιότητας ή σπανίζει.

✦ Λόγω των ελάχιστων απαιτήσεων που έχει είναι φυτό κατάλληλο για φύτευση σε ιδιωτικούς ή επαγγελματικούς κήπους ελάχιστης φροντίδας.

✦ Φυτεύεται ως μεμονωμένο φυτό σε κήπους και σε γλάστρες στα μπαλκόνια.

εικ.16 Φυτοφράκτης Αγγελικής (Πηγή Διαδίκτυον)

ΦΟΡΣΥΘΙΑ

Κοινή ονομασία: Φορσύθια

Επιστημονική ονομασία: *Forsythia intermedia spectabilis*

Οικογένεια: Oleaceae

Γένος: *Forsythia*

Γενικά χαρακτηριστικά

Η φορσύθια είναι φυλλοβόλος θάμνος(βλ.εικ.17), με πλούσια και ζωντανή βλάστηση. Το ύψος του φυτού φτάνει τα 2-4 περίπου μέτρα και οι περισσότεροι βλαστοί του έχουν ορθόκλαδη ανάπτυξη. Η διάμετρος του φτάνει τα 2 m και έχει γρήγορο ρυθμό ανάπτυξης. Έχει αντοχή στις χαμηλές θερμοκρασίες έως και -30 °C.

εικ.17 Φυτό Φορσύθια (πηγή Διαδίκτυον)

Περίοδος άνθισης: Μάρτιος – Απρίλιος

Περίοδος άνθισης στο ΑΤΕΙΘ: 10/2 έως 2/4

Σχήματα και χρώματα

Τα φύλλα του είναι απλά, αντίθετα, ωοειδή έως επιμήκη και παραμένουν πάνω στο φυτό έως το Νοέμβριο. Τα άνθη του είναι απλά, μεγάλα με διάμετρο 4-6 εκατοστά, σχήματος άστρου, κίτρινου χρώματος και ανθίζουν όλα μαζί καλύπτοντας ολόκληρο το βλαστό. Τα άνθη εμφανίζονται πρώτα κατά μήκος των βλαστών του προηγούμενου έτους και πριν την έκπτυξη των φύλλων. Κατά την περίοδο αυτή το φυτό είναι γεμάτο κίτρινα άνθη(βλ.εικ.18).

εικ.18 Άνθη Φορσύθιας (Πηγή Διαδίκτυον)

Γενικές Παρατηρήσεις

✦ Η φορσύθια προτιμά τις ηλιόλουστες θέσεις φύτευσης αν και, με μειωμένη ανθοφορία, θα αναπτυχθεί και στην ημισκιά.

✦ Ευδοκίμει σε κάθε τύπο εδάφους με μόνη προϋπόθεση την καλή στράγγιση.

✦ Απαιτεί τακτικά ποτίσματα καθόλη τη διάρκεια του έτους.

✦ Παρουσιάζει ικανοποιητική αντοχή στο ψύχος και στην ατμοσφαιρική ρύπανση(βλ.εικ.19).

εικ.19 Φυτό Φορσύθιας σε κήπο(Πηγή Διαδίκτυον)

Εφαρμογή στην Αρχιτεκτονική Τοπίου

✦ Η ιδιαίτερη καλλωπιστική του αξία οφείλεται στην πλούσια και έντονη ανθοφορία του, που συμβαίνει πολύ νωρίς την άνοιξη όταν τα περισσότερα φυτά δεν έχουν ακόμα ανθίσει.

✦ Τοποθετείται μεμονωμένα ή ομαδικά σε διάφορα σημεία του κήπου.

✦ Φυτεύοντας τα ομαδικά, κατά σειρά δημιουργούνται πολύ όμορφες μπορντούρες(βλ.εικ.20).

✦ Επιπλέον, η φορσύθια ταιριάζει άριστα με το χλοοτάπητα.

✦ Συναντάται ακόμη και σε μεγάλα φυτοδοχεία (πιθάρια, ξύλινα βαρέλια). Τα ανθισμένα κλαδιά του διατηρούνται για αρκετό καιρό σε ανθοδοχεία δημιουργώντας και σε συνδυασμό με άλλα λουλούδια, πολύχρωμες ανθοδέσμες.

✦ Είναι κατάλληλο για παραθαλάσσιες περιοχές.

εικ.20 Φυτοφράκτης Φορσύθιας (Πηγή Διαδίκτυον)

ΒΕΡΒΕΡΙΔΑ

Κοινή ονομασία: Βερβερίδα

Επιστημονική ονομασία: *Berberis thunbergii*

Οικογένεια: Berberidaceae

Γένος: *Berberis*

Είδος: *B.* η κοινή (*B. vulgaris*)

Γενικά χαρακτηριστικά

Η βερβερίδα είναι ένας εξαιρετικά ανθεκτικός φυλλοβόλος θάμνος(βλ.εικ.21), αργού ρυθμού ανάπτυξης. Το τελικό ύψος του φυτού μπορεί να φτάσει τα 4m και η διάμετρος του τα 3m, αλλά αυτό δεν θα συμβεί παρά μετά από πολλά χρόνια εφόσον δεν κλαδεύεται το φυτό. Έχει αντοχή στις χαμηλές θερμοκρασίες έως και $-25\text{ }^{\circ}\text{C}$.

εικ.21 Φυτό Βερβερίδας του ΑΤΕΙΘ (Πηγή Ζ.Σ.)*

Περίοδος άνθισης: Απρίλιος – Μάιος

Περίοδος άνθισης στο ΑΤΕΙΘ: 26/3 έως 5/5

Περίοδος καρποφορίας: Καλοκαίρι – Άνοιξη επόμενου έτους (βλ.εικ.22).

εικ.22 Καρπός Βερβερίδας (Πηγή Διαδίκτυον)

Σχήματα και χρώματα

Βραχίονες και κλαδιά με αγκάθια. Φύλλα ωειδή, με λεπτές οδοντώσεις, χρώματος πράσινο. Άνθη κίτρινα, πολύ μικρά σε βότρους. Το σχήμα των λουλουδιών είναι κυπελλοειδές, φέρονται σε σκιάδια 2-5 λουλουδιών. Ο καρπός είναι ράγα μακρουλή, κόκκινη και περιέχει από 1-3 σπόρους(βλ.εικ.23).

εικ.23 Σχηματική αναπαράσταση Βερβερίδας (Πηγή Διαδίκτυον)

Γενικές Παρατηρήσεις

✦ Η Βερβερίδα αναπτύσσεται σχεδόν σε κάθε εδαφικό τύπο και προσαρμόζεται σε μεγάλο εύρος pH, από ελαφρώς όξινο έως ελαφρώς αλκαλικό, αλλά ευδοκιμεί στα μέσης σύστασης εδάφη με πάρα πολύ καλή αποστράγγιση.

✦ Αν και σε γενικές γραμμές είναι ανθεκτική σε εχθρούς και ασθένειες, ωστόσο κάποιες φορές οι αφίδες και τα κοκκοειδή από τα έντομα και η ανθράκωση, η βερτισιλλίωση και το ωίδιο από τους μύκητες μπορεί να δημιουργήσουν προβλήματα στο φυτό, τα οποία αντιμετωπίζονται με τα κατάλληλα σκευάσματα.

✦ Η βερβερίδα προτιμά ηλιόλουστες έως ημισκιερές θέσεις φύτευσης για να αποκτήσει το κόκκινο χρώμα στα φύλλα(βλ.εικ.24).

✦ Αντέχει τον παγετό και την ξηρασία, το κακής ποιότητας νερό και χώμα, καθώς και τις παραθαλάσσιες φυτεύσεις.

εικ.24 Άνθος και Φύλλα Βερβερίδας (Πηγή Διαδίκτυον)

Πολλαπλασιασμός

Για να φτιάξουμε καινούρια φυτά βερβερίδας, μπορούμε να την πολλαπλασιάσουμε είτε με σπόρο είτε με μοσχεύματα.

Εφαρμογή στην Αρχιτεκτονική Τοπίου

✦ Πολλά είδη, όπως τα *Berberis thunbergii*, *Berberis julianiae*, *Berberis darwinii* κ.ά. καλλιεργούνται ως καλλωπιστικά για τα ελκυστικά τους άνθη, το γυαλιστερό πράσινο, ή κοκκινωπό το φθινόπωρο, φύλλωμά τους και τους χρωματιστούς καρπούς τους.

✦ Επίσης και η ποικιλία *atropurpurea* του είδους αυτού, έχει όμορφα βαθυκόκκινα φύλλα και χρησιμοποιείται για το στόλισμα των κήπων(βλ.εικ.25).

✦ Μπορεί να φυτευτεί και στο μπαλκόνι, τόσο σε βορεινή όσο και σε νότια έκθεση, αρκεί να την τοποθετήσουμε σε σχετικά μεγάλη γλάστρα διαμέτρου τουλάχιστον 30 εκατοστών.

✦ Αξίζει να σημειώσουμε πως οι κόκκινοι θάμνοι δένουν πολύ αρμονικά με τις πήλινες γλάστρα, καθώς συνδυάζεται το κόκκινο χρώμα των φύλλων της με τα γήινα χρώματα του πηλού.

εικ.25 Χαμηλή μπορντούρα Βερβερίδας (Πηγή Διαδίκτυον)

ΚΑΛΛΩΠΙΣΤΙΚΗ ΡΟΔΙΑ

Κοινή ονομασία: Καλλωπιστική ροδιά

Επιστημονική ονομασία: *Punica Granatum* “Legrelliae” & *P. granatum* “Nana”

Οικογένεια: πουνικίδες (*Punicaceae*)

Γένος: *Punica*

Γενικά χαρακτηριστικά

Η νάνα καλλωπιστική ροδιά, είναι ένας φυλλοβόλος καλλωπιστικός θάμνος με ύψος από 0,30-1 m σε σφαιρικό σχήμα, με πυκνές διακλαδώσεις.

Η “Legrelliae” πρόκειται για ψηλό φυλλοβόλο θάμνο, ύψους 3-5 m με γρήγορο ρυθμό ανάπτυξης. Αντέχει στο κρύο έως -12 °C (βλ.εικ.26).

εικ.26 Φυτό Καλλωπιστική Ροδιά (Πηγή Διαδίκτυον)

Περίοδος άνθισης: Μάιος - Αύγουστος

Περίοδος άνθισης στο ΑΤΕΙΘ: 28/5 έως 17/8

Καρπός ποικιλίας “Nana”

Οι καρποί της είναι εδώδιμοι και έχουν μικρό μέγεθος, εμφανίζονται συνήθως το Φθινόπωρο και διατηρούνται όλο το Χειμώνα, ακόμα και μετά την πτώση των φύλλων. Αποκτούν σιγά-σιγά πορφυρό χρώμα και είναι πολύ εντυπωσιακοί(βλ.εικ.27).

εικ.27 Καρπός Καλλωπιστικής Ροδιάς “Nana” (Πηγή Διαδίκτυον)

Σχήματα και χρώματα

Ποικιλία “Nana”

Τα φύλλα της είναι μικρά, ανοιχτοπράσινα, γυαλιστερά, μακρόστενα και κάνουν όμορφη αντίθεση με τα πορτοκαλί άνθη της(βλ.εικ.28).

εικ.28 Άνθος Καλλωπιστικής ροδιάς ποικιλία “Nana”(Πηγή Διαδίκτυον)

Ποικιλία “Legrelliae”

Τα φύλλα της είναι σκούρου πράσινου χρώματος, με λαμπερή επιδερμίδα και το φθινόπωρο παίρνουν κιτρινοπράσινο χρώμα που είναι διακοσμητικό.

Τα άνθη της είναι μεγάλα, με χρώμα πετάλων λευκό ή πορτοκαλί, ενώ του κάλυκα πράσινου ή πορτοκαλί(βλ.εικ.29).

εικ.29 Άνθος Καλλωπιστικής ροδιάς ποικιλίας “Legrelliae”(Πηγή Ε.Π.)

Γενικές Παρατηρήσεις

Ποικιλία “Nana”

✦ Είναι φυτό που μεγαλώνει εύκολα, χωρίς ιδιαίτερη περιποίηση και φροντίδα σε όλα τα είδη εδαφών ή σε γλάστρες.

✦ Προτιμά ηλιόλουστες θέσεις φύτευσης, αλλά αντέχει και στην ημισκιά.

Ποικιλία “Legrelliae”

✦ Φυτεύεται σε όλα τα εδάφη ακόμα και στα πολύ ξερά, αρκεί να στραγγίζουν καλά. Μεγαλώνει σε ηλιόλουστες ή ημισκιερές θέσεις και σε παραθαλάσσια μέρη.

✦ Αρκείται σε λίγο πότισμα.

Πολλαπλασιασμός

Πολλαπλασιάζεται με μοσχεύματα ή παραφυάδες.

Εφαρμογή στην Αρχιτεκτονική Τοπίου

Ποικιλία "Nana"

✦ Μπορούμε να την κατατάξουμε στα κορυφαία είδη για χαμηλές μπορντούρες ή συστάδες, εξαιτίας της εντυπωσιακής και συνεχούς ανθοφορίας της, σε συνδυασμό με την πυκνή της βλάστηση και την ανθεκτικότητά της.

✦ Με κατάλληλο κλάδεμα μπορεί να διαμορφωθεί σε μικρό δεντράκι και θεωρείται ιδανικό φυτό για Μπονσάι(βλ.εικ.31).

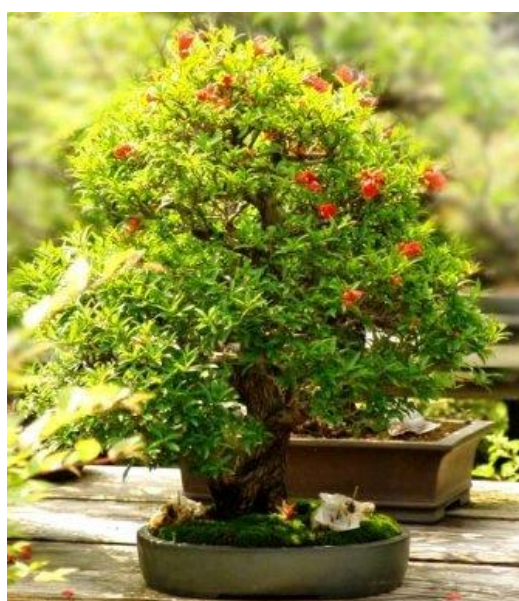
Ποικιλία "Legrelliae"

✦ Είναι κατάλληλα για φυτεύσεις σε κήπους είτε μεμονωμένα (βλ.εικ.30) είτε με άλλα είδη φυτών ή χρησιμοποιούνται σαν δέντρα φυτοφρακτών.

✦ Αναπτύσσεται θαυμάσια σε μεγάλες γλάστρες για μερικά χρόνια.

εικ.30 Φυτό Καλλωπιστική Ροδιά στο αγρόκτημα του ΑΤΕΙΘ(Πηγή Ζ.Σ.)

εικ.31 Μπονσάι Καλλωπιστικής Ροδιάς ποικιλία "Nana"
(Πηγή Διαδίκτυον)

Υψηλοί Θάμνοι

Χρήσεις

- ✦ Φυτεύονται μεμονωμένα ή σε μικρές ομάδες μέσα στη χλόη.
- ✦ Περιβάλλονται από χαμηλότερους θάμνους ως το επίκεντρο φυτικών συνθέσεων.
- ✦ Φύτευση ως φόντο σε φυτικές συνθέσεις με χαμηλότερους θάμνους.
- ✦ Δημιουργία φυτοφρακτών μεγάλου ύψους.
- ✦ Μετατροπή, με κατάλληλο κλάδεμα, σε μικρά δέντρα, ιδανικά για μικρές αυλές και δεντροστοιχίες στενών δρόμων(βλ.εικ.32).
- ✦ Ο ανεμοφράκτης είναι μία ιδιαίτερη κηποτεχνική (και γεωργική) εφαρμογή. Για να έχει επιτυχία πρέπει να τηρηθούν ορισμένες προδιαγραφές: Το έδαφος όπου θα φυτευτούν τα δέντρα ή οι μεγάλοι θάμνοι πρέπει να είναι βαθύ. Οι ρίζες των φυτών θέλουμε να πάνε βαθιά έτσι ώστε να προσφέρουν και καλύτερη στήριξη. Υπερβολικά συχνά ποτίσματα ευνοούν την δημιουργία επιφανειακού ριζικού συστήματος. Επίσης, τα φυτά δεν πρέπει να είναι τόσο πυκνά φυτεμένα ώστε να εμποδίζουν ολοκληρωτικά το πέρασμα του ανέμου. Θέλουμε να τον «φιλτράρουν» κόβοντας απλώς την ορμή του.

εικ.32 Κήπος με σύνθεση θάμνων (Πηγή Διαδίκτυον)

ΚΟΥΤΣΟΥΠΙΑ

Κοινή ονομασία: Κουτσουπιά

Επιστημονική ονομασία: *Cercis siliquastrum*

Οικογένεια: Καισαλπινιοειδή (*Caesalpiniaceae*)

Γένος: Κέρκις (*Cercis*)

Είδος: *C. Siliquastrum*

Γενικά χαρακτηριστικά

Η κουτσουπιά είναι φυλλοβόλος θάμνος ή δέντρο (βλ.εικ.33) με ορθόκλαδη ανάπτυξη και συμμετρικό σχήμα που φτάνει σε ύψος τα 8-10m και διάμετρο 5-7 m. Ο ρυθμός ανάπτυξής του είναι μέτριος. Έχει αντοχή στις χαμηλές θερμοκρασίες έως και -25°C .

εικ.33 Φυτό Κουτσουπιάς του ΑΤΕΙΘ (Πηγή Ζ.Σ.)

Περίοδος άνθισης: Μάρτιος – Απρίλιος

Περίοδος άνθισης στο ΑΤΕΙΘ: 25/2 έως 30/4

Περίοδος καρποφορίας: Καλοκαίρι – Φθινόπωρο (βλ.εικ.34)

εικ.34 Καρπός Κουτσουπιάς (Πηγή Διαδίκτυον)

Σχήματα και χρώματα

Τα φύλλα της είναι στρογγυλά/καρδιόσχημα με πράσινο προς κυανό χρωματισμό. Η κουτσουπιά χαρακτηρίζεται για την εντυπωσιακή ροζ-βιολετί ανθοφορία της κατά μήκος των γυμνών βλαστών της. Στη συνέχεια τα εντυπωσιακά αυτά άνθη μετατρέπονται σε καρπούς σχήματος χέδρωπα(βλ.εικ.34) και διατηρούνται πάνω στο φυτό όλο το χειμώνα(βλ.εικ.35).

εικ.35 Σχηματική αναπαράσταση φυτού Κουτσουπιάς(Πηγή Διαδίκτυον)

Γενικές Παρατηρήσεις

‡ Η Κουτσουπιά είναι εξαιρετικό μελισσοτροφικό φυτό(βλ.εικ.36), το οποίο με ευνοϊκές θερμοκρασίες μπορεί να αρχίσει να ανθοφορεί ακόμα και από τα μέσα του Φεβρουαρίου.

‡ Είναι ιδιαίτερα ανθεκτική σε προσβολές από εχθρούς και ασθένειες. Παρόλα αυτά κάποιες φορές μπορεί να προσβληθεί από βερτισιλλίωση καθώς και από βακτήρια. Από εντομολογικούς εχθρούς αναφέρονται οι αφίδες και τα τζιτζικάκια αλλά μπορούν να αντιμετωπισθούν αποτελεσματικά με τα κατάλληλα σκευάσματα.

‡ Αναπτύσσεται και σε φτωχά εδάφη, σε ξηρά ή νωπά, σε ελαφριά, μέτρια ή βαριά, αρκεί να αποστραγγίζονται καλά.

‡ Αντέχει επίσης σε όξινα, ουδέτερα μέχρι και πολύ αλκαλικά εδάφη αλλά όχι όμως σε αλατούχα εδάφη.

εικ.36 Μέλισσα πάνω σε άνθος Κουτσουπιάς(Πηγή Διαδίκτυον)

Πολλαπλασιαμός

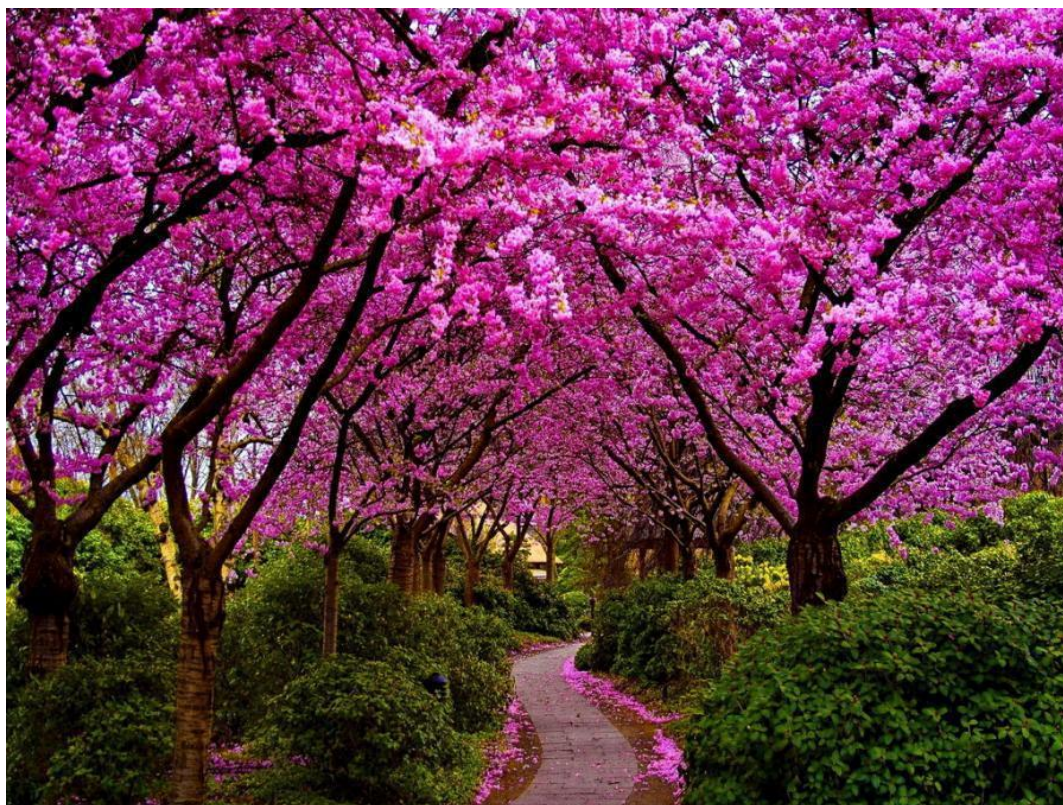
Η κουτσουπιά μπορεί να πολλαπλασιαστεί με μοσχεύματα σκληρού ξύλου. Το φυτό πολλαπλασιάζεται και με το σπόρο του στις αρχές του φθινοπώρου.

Εφαρμογή στην Αρχιτεκτονική Τοπίου

✦ Είναι δέντρο εξαιρετικά ανθεκτικό και προσαρμόσιμο. Μπορεί να φυτευθεί σε αστικές περιοχές με ιδιαίτερα επιβαρυμένη ατμόσφαιρα καθώς και σε περιοχές με εδάφη φτωχά και άγονα.

✦ Επειδή είναι μικρής ανάπτυξης δέντρο, μπορεί με μεγάλη ασφάλεια, να φυτευθεί σε μικρούς κήπους.

✦ Σε μεγάλης έκτασης κήπους είναι προτιμότερο να φυτεύεται η Κουτσουπιά σε ομάδες ώστε το οπτικό αποτέλεσμα την περίοδο της ανθοφορίας της να είναι ιδιαίτερα εντυπωσιακό(βλ.εικ.37).

εικ.37 Συστάδα με δένδρα Κουτσουπιάς (Πηγή Διαδίκτυον)

ΚΑΛΛΙΣΤΗΜΟΝΑΣ

Κοινή ονομασία: Καλλιστήμονας

Επιστημονική ονομασία: *Callistemon citrinus*

Οικογένεια: Myrtaceae

Γενικά χαρακτηριστικά

Ο Καλλιστήμονας είναι αειθαλής θάμνος κανονικού ρυθμού ανάπτυξης, που μπορεί εύκολα να διαμορφωθεί σε μικρό δέντρο με τα κατάλληλα κλαδέματα(βλ.εικ.38). Το μέγιστο ύψος του φυτού φτάνει τα 5 m ενώ η διάμετρος του τα 3 m. Προτιμά τις ηλιόλουστες θέσεις, ενώ είναι ευπαθές σε θερμοκρασίες κάτω των -5°C , τον χειμώνα.

εικ.38 Φυτό Καλλιστήμονα στο θερμοκήπιο του ΑΤΕΙΘ (Πηγή Ζ.Σ.)

Περίοδος άνθισης: Μάιο ως τον Σεπτέμβριο

Περίοδος άνθισης στο ΑΤΕΙΘ: 17/5 έως 4/9

Σχήματα και χρώματα

Τα φύλλα του καλλιστήμονα είναι μακριά, λογχοειδή, με ζωηρό πράσινο χρώμα. Ανθίζει επάκρια σε ταξιανθία στάχεως και τα άνθη του φέρουν χαρακτηριστικούς, μακρείς, κόκκινους στήμονες που δίνουν στην ταξιανθία την γνωστή μορφή βούρτσας. Υπάρχουν και ποικιλίες με μωβ ή φούξια στήμονες (βλ.εικ.39).

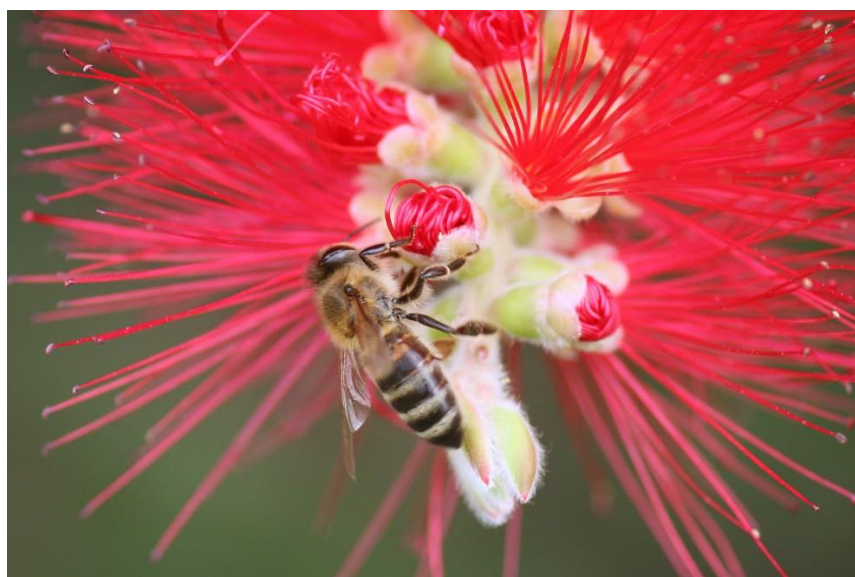
εικ.39 Άνθος Καλλιστήμονα (Πηγή Διαδίκτυον)

Γενικές Παρατηρήσεις

‡ Ο καλλιστήμονας, την περίοδο που είναι ανθισμένος, έχει υψηλή επισκεψιμότητα από μέλισσες, καθώς θεωρείται εξαιρετικό μελισσοκομικό φυτό (βλ.εικ.40).

‡ Ο καλλιστήμονας είναι γενικά ανθεκτικός σε προσβολές από έντομα και ασθένειες. Πάντως, μπορούμε να ψεκάσουμε το φύλλωμα του καλλιστήμονα με βρέξιμο υδατοδιαλυτό θειάφι για την αντιμετώπιση της μυκητολογικής ασθένειας του ωιδίου.

‡ Επίσης, θα πρέπει να προσέχουμε να μην ποτίζουμε υπερβολικά γιατί υπάρχει κίνδυνος σαπίσματος της ρίζας.

εικ.40 Συλλογή γύρης από μέλισσα σε άνθος Καλλιστήμονα
(Πηγή Διαδίκτυον)

Πολλαπλασιασμός

Ο καλλιστήμονας πολλαπλασιάζεται με σπόρο, που σπέρνεται κατά την αρχή της άνοιξης ή με μοσχεύματα που κόβονται στην αρχή του καλοκαιριού και μεταφέρονται σε υδρονέφωση, ενώ η μεταφύτευση στην τελική τους θέση γίνεται με μπάλες χώματος κι όταν το ύψος του φυτού φτάσει τα 40-80 cm.

Εφαρμογή στην Αρχιτεκτονική Τοπίου

✦ Χρησιμοποιείται σε γλάστρες, ζαρντινιέρες, στον κήπο(βλ.εικ.42) κατά συστάδες με άλλα πολυετή φυτά αντίστοιχης ανάπτυξης.

✦ Φυτεύεται μεμονωμένα ή σε συνθέσεις φυτών ή ακόμα και σε ελεύθερους φράχτες(βλ.εικ.41).

εικ.41 Φυτοφράκτης Καλλιστήμονα(Πηγή Διαδίκτυον)

εικ.42 Δέντρο Καλλιστήμονα(Πηγή Διαδίκτυον)

ΦΩΤΙΝΙΑ

Κοινή ονομασία: Φωτίνια

Επιστημονική ονομασία: *Photinia fraseri* var. *Red Robin*.

Οικογένεια: *Rosaceae*

Γένος: *Photinia*

Γενικά χαρακτηριστικά

Η φωτίνια είναι αειθαλής θάμνος(βλ.εικ.43), γρήγορης ανάπτυξης, ύψους 3-4 m και διάμετρο 1,5-2m, που ξεχωρίζει για το ιδιαίτερο, λαμπερό και φωτεινό κόκκινο φύλλωμά της. Έχει αντοχή στις χαμηλές θερμοκρασίες έως -18 °C.

εικ.43 Φυτό Φωτίνια του ΑΤΕΙΘ (Πηγή Ζ.Σ)

Περίοδος άνθισης: Απρίλιος – Μάιος

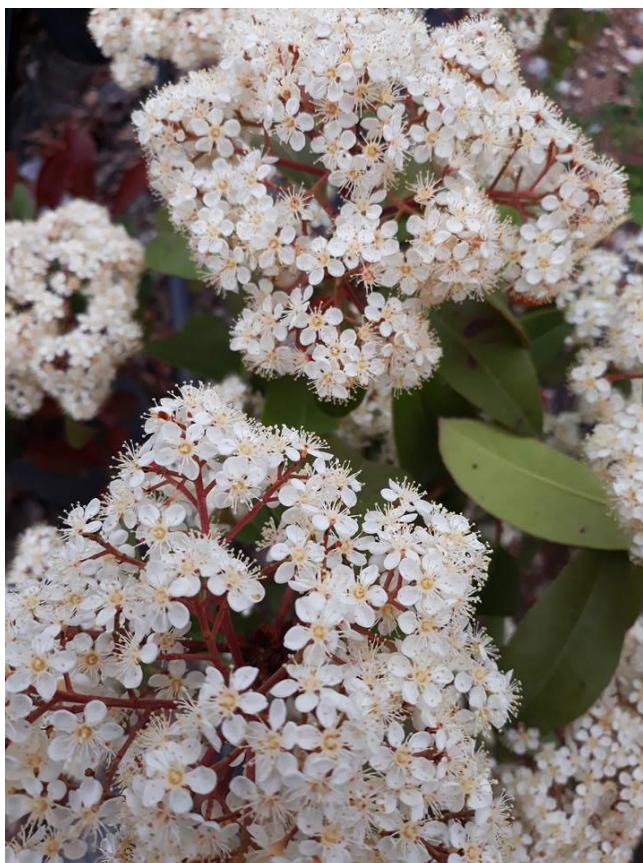
Περίοδος άνθισης στο ΑΤΕΙΘ: 26/3 έως 8/5

Πολλαπλασιασμός

Πολλαπλασιάζεται με ημιξυλώδη μοσχεύματα που λαμβάνονται στα τέλη του καλοκαιριού. Η χρήση ορμόνης ριζοβολίας βοηθά πολύ στην επιτυχία του πολλαπλασιασμού της φωτίνιας.

Σχήματα και χρώματα

Τα φύλλα της φωτίνιας είναι μακρόστενα, λεία και δερματώδη, έχουν κόκκινο χρώμα την άνοιξη, παίρνουν ένα μωβ χρώμα το καλοκαίρι και πρασινίζουν το χειμώνα. Η φωτίνια ανθίζει σε ομπρελοειδή διάταξη με κρεμ λουλούδια.(βλ.εικ.44). Έχει κόκκινο καρπό.

εικ.44 Άνθη Φωτίνιας (Πηγή Διαδίκτυον)

Γενικές Παρατηρήσεις

- ✦ Η φωτίνια δεν έχει ιδιαίτερες απαιτήσεις ως προς το έδαφος και είναι φυτό ανθεκτικό σε μέτριας σύστασης εδάφη, ακόμη και σε παραθαλάσσιες περιοχές.
- ✦ Επιλέγουμε ηλιαζόμενες και ημισκιερές θέσεις για την φωτίνια για να αναπτυχθεί καλύτερα. Η φωτίνια είναι ανθεκτική στις χαμηλές θερμοκρασίες και στους ανέμους.
- ✦ Ευδοκίμει στα περισσότερα εδάφη, ακόμη και στα πιο άγονα, αρκεί να έχει βελτιωθεί το έδαφος με την ενσωμάτωση οργανικής ουσίας ή κοπριάς.

Εφαρμογή στην Αρχιτεκτονική Τοπίου

✦ Κατάλληλο για μεμονωμένες φυτεύσεις, σε ομάδες, συστάδες και ελεύθερους ή σχηματισμένους φράχτες(βλ.εικ.45). Για τον σχηματισμό φράχτη τα φυτά φυτεύονται σε απόσταση περίπου 70cm.

✦ Επιδέχεται τακτικό κι έντονο κλάδεμα, πράγμα που την καθιστά ιδανική για φυτό φράχτη.

✦ Διαμορφώνεται σε δενδρύλλιο, πυραμίδα ή δέντρο(βλ.εικ.46).

εικ.45 Φυτοφράκτης Φωτίνας
(Πηγή Διαδίκτυον)

εικ.46 Δενδρύλλιο Φωτίνας (Πηγή Διαδίκτυον)

ΜΑΓΝΟΛΙΑ

Κοινή ονομασία: Μαγνόλια

Επιστημονική ονομασία: *Magnolia grandiflora*

Οικογένεια: Magnoliaceae

Γενικά χαρακτηριστικά

Δένδρο αειθαλές, αργής ανάπτυξης που μπορεί να φθάσει τα 10-30m ύψος και διαμέτρου 10 - 12m(βλ.εικ.47). Έχει αντοχή στις χαμηλές θερμοκρασίες έως και -17 °C.

εικ.47 Φυτό Μαγνόλια (Πηγή Διαδίκτυον)

Περίοδος άνθισης: Απρίλιος – Μάιος

Περίοδος άνθισης στο ΑΤΕΙΘ: 2/4 έως 19/5

Περίοδος καρποφορίας: Άνοιξη-Καλοκαίρι(βλ.εικ.48).

εικ.48 Καρπός και σπόροι Μανώλιας (Πηγή Διαδίκτυον)

Σχήματα και χρώματα

Τα φύλλα της είναι μεγάλα, γυαλιστερά και δερματώδη με πράσινο χρώμα στην πάνω επιφάνεια και ελαφρώς κόκκινο στην κάτω(βλ.εικ.49). Ο κορμός είναι λείος με λεπτό γκρι - καφέ φλοιό. Έχει μεγάλα αρωματικά άνθη που μοιάζουν με κύπελο και έχουν λευκό ή κρεμ χρώμα. Οι καρποί της είναι στρογγυλοί και όταν ανοίξουν εμφανίζουν κόκκινους σπόρους(βλ.εικ.48).

εικ.49 Άνθος, φύλλα και καρπός Μανώλιας (Πηγή Διαδίκτυον)

Γενικές Παρατηρήσεις

✦ Είναι εξαιρετικά ανθεκτικό δέντρο στην επιβαρυμένη ατμόσφαιρα των πόλεων ενώ είναι αξιοσημείωτη και η αντοχή του στον άνεμο, ακόμα και μεγέθους τυφώνων.

✦ Τα σπορόφυτα του τυπικού είδους παρουσιάζουν εξαιρετική ποικιλομορφία. Το ύψος, ο ρυθμός ανάπτυξης και το σχήμα μπορεί να διαφέρουν εντυπωσιακά από δέντρο σε δέντρο.

✦ Για να αναπτυχθεί σωστά χρειάζεται ελαφρά, βαθιά και μη ασβεστούχα εδάφη.

εικ.50 Φυτό Μαγνόλιας (Πηγή Διαδίκτυον)

Πολλαπλασιασμός

Οι μαγνόλιες πολλαπλασιάζονται σχετικά δύσκολα με το σπόρο, ο οποίος για να βλαστήσει θα πρέπει να σπαρθεί σε υγρή άμμο για περίπου 6 μήνες. Πιο εύκολα στον κήπο, πολλαπλασιάζονται με ξυλώδη μοσχεύματα και με εναέριες καταβολάδες. Ιδίως για την *M. grandiflora*, οι καταβολάδες ετοιμάζονται την άνοιξη ή το καλοκαίρι και αποκόπτονται από το μητρικό φυτό την επόμενη άνοιξη.

Εφαρμογή στην Αρχιτεκτονική Τοπίου

✦ Χρησιμοποιείται σε πάρκα, σε πλατείες, σε δενδροστοιχίες (βλ.εικ.51), καθώς και σε φυτεύσεις στον κήπο(βλ.εικ.52) ή μέσα στο γκαζόν (χλοοτάπητα).

✦ Η Μανόλια η Μεγανθής χρησιμοποιείται εκτός από καλλωπιστικό δέντρο, στην φαρμακευτική βιομηχανία καθώς και για την παραγωγή ξυλείας.

εικ.51 Δενδροστοιχία Μανώλιας(Πηγή Διαδίκτυον)

εικ.52 Δένδρο Μανώλιας σε κήπο(Πηγή Διαδίκτυον)

ΚΟΥΜΑΡΙΑ

Όνομα: Κουμαριά

Επιστημονική ονομασία: Άρβουτος η κοινή – *Arbutus unedo*

Οικογένεια: Ericaceae

Γενικά χαρακτηριστικά

Είναι θάμνος αειθαλής που το ύψος του φτάνει τα 3m(βλ.εικ.53). Στα καλλιεργούμενα είδη για καλλωπιστικούς σκοπούς μπορεί να φτάσει σε ύψος και τα 10 m. Έχει διάμετρο 2,5 έως και 5,5 m με αργό ρυθμό ανάπτυξης. Η αντοχή στις χαμηλές θερμοκρασίες φτάνει έως και -9.4 °C.

εικ.53 Φυτό Κουμαριάς (Πηγή Διαδίκτυον)

Περίοδος άνθισης: Οκτώβριος – Ιανουάριος

Περίοδος άνθισης στο ΑΤΕΙΘ: 24/10 έως 14/1

Περίοδος καρποφορίας: Καλοκαίρι-Φθινόπωρο-Χειμώνας
(βλ.εικ.54)

Περίοδος καρποφορίας στο ΑΤΕΙΘ: 8/9 έως 21/1

εικ.54 Καρπός Κουμαριάς στο αγρόκτημα του ΑΤΕΙΘ (Πηγή Ε.Π.)*

Σχήματα και χρώματα

Έχει κορμό κοντόχοντρο, με κλαδιά κυλινδρικά, κοκκινωπά και χνουδωτά στην άκρη, που γέρνουν προς το έδαφος. Τα φύλλα της είναι αντίθετα, με μικρό μίσχο, με ακανόνιστο ωοειδές σχήμα και χρώμα σκούρο πράσινο. Είναι γυαλιστά, ακέραια, παχιά. Τα άνθη της είναι συνήθως λευκά και πιο σπάνια κόκκινα, τα οποία κρέμονται σε ταξιανθίες. Μοιάζουν με καμπανούλες, και ανθίζουν δύο φορές το χρόνο την άνοιξη και το φθινόπωρο (βλ.εικ.55). Ο καρπός είναι σφαιρικός, πορτοκαλί κόκκινου χρώματος(βλ.εικ.54).

εικ.55 Άνθος Κουμαριάς (Ε.Π.)*

*Ε.Π.=Ειρήνη Πολύζου

Γενικές Παρατηρήσεις

‡ Η Κουμαριά αποτελεί μελισσοτροφικό φυτό(βλ.εικ.56). Το παραγόμενο μέλι είναι ιδιαίτερης μάλλον όχι ευχάριστα πικρίζουσας γεύσης, είναι πλούσιο σε βιταμίνες και ιχνοστοιχεία, ενώ κρυσταλλώνει γρήγορα.

‡ Είναι φυτό αρκετά ανθεκτικό στην ξηρασία, μετά το πρώτο – δεύτερο χρόνο από την φύτευσή του. Επίσης δεν αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα από ασθένειες και εχθρούς, με την εξαίρεση κάποιες φορές των αφίδων.

‡ Αν και φυτεύεται σχεδόν σε κάθε εδαφικό τύπο με pH έως 7, αναπτύσσεται καλύτερα σε μετρίως όξινης αντίδρασης εδάφη, με άριστη αποστράγγιση, καθώς και σε θέσεις όπου δεν επικρατούν ισχυροί χειμωνιάτικοι παγωμένοι άνεμοι.

‡ Θέλει πλήρη έκθεση στον ήλιο, αναπτύσσεται καλά και στην ημισκιά, ενώ στις παραμεσόγειες χώρες με τις πολλές ημέρες ηλιοφάνειας, μπορεί να φυτευθεί ακόμα και σε σκιερές θέσεις με ικανοποιητικά αποτελέσματα.

εικ.56 Συλλογή γύρης από βομβίνο σε άνθος κουμαριάς (Πηγή Διαδίκτυου)

Πολλαπλασιασμός

Η Κουμαριά πολλαπλασιάζεται με σπόρο, με ημιξυλώδη μοσχεύματα καθώς και με ιστοκαλλιέργεια. Οι δύο τελευταίες τεχνικές χρησιμοποιούνται για την πιστή αναπαραγωγή των ποικιλιών.

Εφαρμογή στην Αρχιτεκτονική Τοπίου

✦ Η Κουμαριά αποτελεί ένα σημαντικό φυτό το οποίο αξιοποιείται τόσο για την φύτευση στον κήπο ή στην γλάστρα όσο και σε μεγαλύτερη κλίμακα, χρησιμοποιείται στην κηποτεχνία αλλά και στην αρχιτεκτονική τοπίου(βλ.εικ.57).

✦ Ενδιαφέροντα καλλωπιστικά στοιχεία (φύλλωμα, άνθη & καρποί) κατά την φθινοπωρινή και χειμερινή περίοδο / κατάλληλο για παραθαλάσσιους κήπους.

✦ Η Κουμαριά διαμορφώνεται και ως Μπονσάι.

εικ.57 Δένδρο Κουμαριάς στο αγρόκτημα του ΑΤΕΙΘ(Πηγή Ζ.Σ.)

ΛΑΓΚΕΣΤΡΕΜΙΑ- ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Όνομα: Λαγκεστρέμια/ Στρατηγός

Επιστημονική ονομασία: *Lagerstroemia indica*

Οικογένεια: Λυθρίδες (Lythraceae)

Γενικά χαρακτηριστικά

Πρόκειται για φυλλοβόλο Θάμνο ή μικρό δέντρο, ορθόκλαδο ή πλαγιόκλαδο, με κόμη κυπελοειδή και συμμετρική και μέτριο ρυθμό ανάπτυξης που μπορεί να φτάσει τα 3m σε ύψος και διάμετρο(βλ.εικ.58). Έχει αντοχή στις χαμηλές θερμοκρασίες έως -20 °C.

εικ.58 Δένδρο Λαγκεστρέμια (Πηγή Διαδίκτυον)

Περίοδος άνθισης: Ιούλιο έως Σεπτέμβριο

Περίοδος άνθισης στο ΑΤΕΙΘ: 25/6 έως 30/9

Σχήματα και χρώματα

Ο κορμός του είναι λείος με διακοσμητική αξία και τα φύλλα του είναι μικρά και στρογγυλά που παίρνουν ωραίες κοκκινωπές αποχρώσεις το φθινόπωρο. Τα άνθη της είναι μικρά με εντυπωσιακούς χρωματισμούς σε κόκκινες, μοβ, ροζ ή λευκές αποχρώσεις και οργανωμένα σε βοτρυώδεις ταξιανθίες. Ο καρπός του είναι κάψα χρώματος καφέ(βλ.εικ.59).

εικ.59 Άνθος και καρπός Λαγκεστρέμια(Πηγή Διαδίκτυο)

Πολλαπλασιασμός

Ο πολλαπλασιασμός γίνεται με μοσχεύματα, που κόβονται από τους μη ανθοφόρους βλαστούς και τοποθετούνται για ριζοβόληση σε μείγμα τύρφης και άμμου, μέσα σε ψυχρό κασόνι. Όσα ριζώσουν μεταφυτεύονται σε φυτώρια την επόμενη άνοιξη και μπαίνουν στην οριστική τους θέση τον επόμενο χρόνο.

Γενικές Παρατηρήσεις

✦ Το προσδόκιμο ζωής της Λαγκεστρέμιας κυμαίνεται μεταξύ 35 και 50 χρόνων(βλ.εικ.60).

✦ Σε σχέση με το έδαφος, αναπτύσσεται σε διάφορους τύπους, ωστόσο ευδοκίμει στα μέσης σύστασης έως βαριά πηλώδη εδάφη, που είναι δροσερά και στραγγίζουν.

✦ Η Λαγκεστρέμια η Ινδική είναι εξαιρετικά ανθεκτική στην ξηρασία. Ωστόσο μέχρι να εγκατασταθεί καλά, δηλαδή μέχρι την ηλικία των 3 έως 4 χρόνων, είναι προτιμότερο να ποτίζεται κανονικά.

✦ Από ασθένειες, η πιο σημαντική είναι το ωίδιο, που οφείλεται στον μύκητα *Erysiphe lagerstroemia*. Συχνή επίσης είναι και η προσβολή από κερκόσπορα που οφείλεται στον μύκητα *Cercospora lythracearum*. Καμία από αυτές τις δυο ασθένειες δεν καταστρέφει το φυτό, ωστόσο η αισθητική ζημιά μπορεί να είναι μεγάλη.

✦ Η Λαγκεστρέμια δεν έχει μόνο καλλωπιστική αλλά έχει και φαρμακευτική καθώς και εθνοβοτανική αξία. Αφεψήματα από τον φλοιό όπως και από τα φύλλα χρησιμοποιούνται ως καθαρτικά, ενώ οι σπόροι της δίνονται για την καταπολέμηση της αϋπνίας.

εικ.60 Φυτό Λαγκεστρέμια (Πηγή Διαδίκτυον)

Εφαρμογή στην Αρχιτεκτονική Τοπίου

✦ Η Λαγκεστρέμια η ινδική αποτελεί ένα πολύτιμο φυτό για την κηποτεχνία και την αρχιτεκτονική τοπίου, φυτευόμενο τόσο σε γλάστρες(βλ.εικ.62) και ζαρντινιέρες, όσο και σε κήπους, πάρκα(βλ.εικ.61) ή νησίδες λεωφόρων καθώς και πεζοδρόμια για τον σχηματισμό χαμηλού ύψους ανθοφόρων δεντροστοιχιών.

εικ.61 Λαγκεστρέμια σε κήπο (Πηγή Διαδίκτυον)

εικ.62 Λαγκεστρέμια σε γλάστρα (Πηγή Διαδίκτυον)

ΤΣΙΝΤΟΝΙΑ (ΙΑΠΩΝΙΚΗ ΚΥΔΩΝΙΑ)

Κοινή ονομασία: Τσιντόνια / Ιαπωνική Κυδωνιά

Επιστημονική ονομασία: *Chaenomeles japonica speciosa*

Οικογένεια: Rosaceae

Γένος: *Chaenomeles*

Γενικά χαρακτηριστικά

Η Τσιντόνια είναι όρθιας ανάπτυξης, πολυετής αγκαθωτός φυλλοβόλος θάμνος. Έχει μέτριο έως γρήγορο ρυθμό ανάπτυξης και άφθονη εντυπωσιακή ανθοφορία(βλ.εικ.63). Το ύψος τους μπορεί να φτάσει ως 3 m και διάμετρος έως 3-5 m. Έχει αντοχή στις χαμηλές θερμοκρασίες έως -26°C .

εικ.63 Φυτό Τσιντόνια σε πλήρη ανθοφορία(Πηγή Διαδίκτυο)

Περίοδος άνθισης: Μάρτιος – Απρίλιος

Περίοδος άνθισης στο ΑΤΕΙΘ: 12/3 έως 30/4

Σχήματα και χρώματα

Το χρώμα του φλοιού είναι σκούρο καφέ και τα φύλλα ωσειδή με πράσινο χρώμα γυαλιστερά. Τα άνθη εμφανίζονται σε μικρά μπουκέτα "κολλημένα" πολλά μαζί πάνω στα γυμνά κλαδιά, πριν την εμφάνιση των φύλλων. Το σχήμα των λουλουδιών είναι κυπελλοειδές και το χρώμα τους έντονο κόκκινο ή λευκό. Το φθινόπωρο σχηματίζονται κίτρινα αρωματικά φρούτα που παραμένουν στα κλαδιά της Τσιντόνιας μετά την πτώση των φύλλων και είναι πολύ διακοσμητικά(βλ.εικ.64).

εικ.64 Άνθιση και καρποφορία Τσιντόνιας(Πηγή Διαδίκτυον)

Πολλαπλασιασμός

Τα χαινόμελα μπορούν να πολλαπλασιαστούν με μοσχεύματα, με παραφυάδες ή και με σπόρο, εκτός από τις ποικιλίες που, στην περίπτωση αυτή, δύσκολα διατηρούν τα χαρακτηριστικά του μητρικού φυτού.

Γενικές Παρατηρήσεις

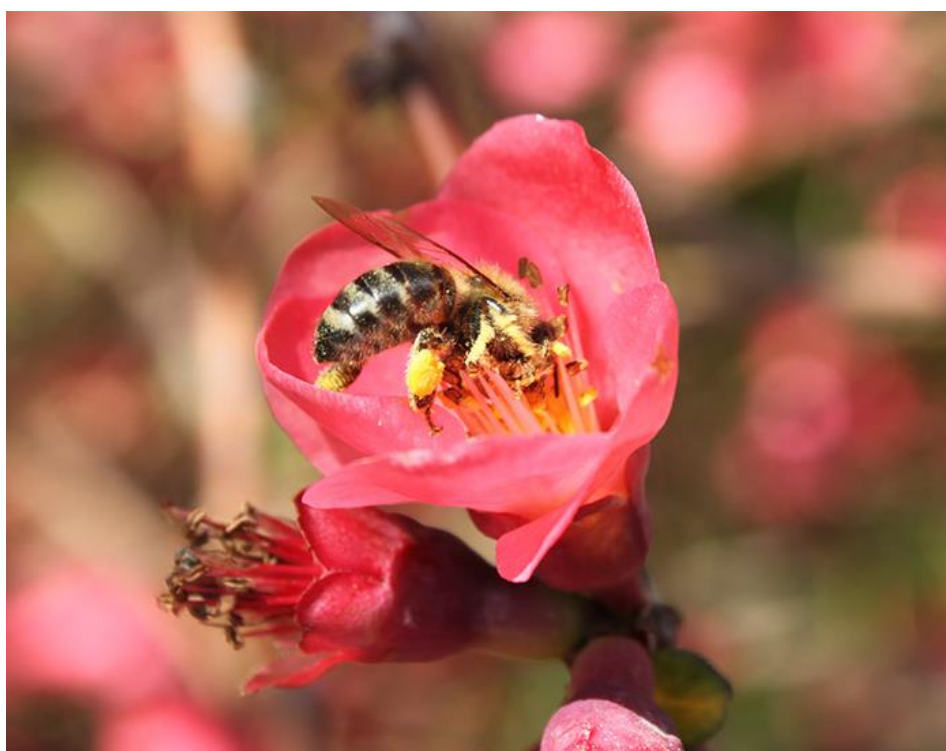
✦ Μπορεί να φυτευτεί σε ποικιλία εδαφικών τύπων, αλλά ευδοκίμει στα μέσης υφής και πολύ καλής αποστράγγισης πηλώδη εδάφη τα οποία όμως συγκρατούν την αναγκαία εδαφική υγρασία. Συνιστάται ωστόσο να αποφεύγεται η φύτευσή της σε ασβεστούχα και αλκαλικά εδάφη, διότι παρουσιάζεται ελαφρά έως σοβαρή χλώρωση σιδήρου.

✦ Ως προς το πότισμα, τα νεαρά φυτά πρέπει να ποτίζονται κανονικά, η δε συχνότητα των αρδεύσεων πρέπει να είναι τέτοια ώστε η επιφάνεια του εδάφους να μην αφήνεται να στεγνώνει εντελώς. Αφού όμως τα φυτά εγκατασταθούν πλήρως, τότε παρουσιάζουν μεγάλη αντοχή στην ξηρασία.

✦ Η Τσιντόνια αναπτύσσεται τόσο σε προσήλιες όσο και σε ημισκιερές θέσεις, όμως στην δεύτερη περίπτωση υστερεί χαρακτηριστικά στην παραγωγή ανθέων.

✦ Από εχθρούς και ασθένειες δεν αντιμετωπίζει ιδιαίτερα προβλήματα, με την εξαίρεση κάποιες φορές των αφίδων, οι οποίες βέβαια αντιμετωπίζονται με την χρήση των κατάλληλων σκευασμάτων.

✦ Ανήκει στα μελισσοτροφικά φυτά(βλ.εικ.65).

εικ.65 Συλλογή γύρης από μέλισσα σε άνθος Τσιντόνιας
(Πηγή Διαδίκτυον)

Εφαρμογή στην Αρχιτεκτονική Τοπίου

✦ Τοποθετείται τόσο σε μεγάλους όσο και σε μικρότερους κήπους, μόνη ή σε ομάδες θάμνων.(βλ.εικ.66 και 67)

✦ Στο μέσον χλοοτάπητων, ακόμα και ως γλαστρικό φυτό εξωτερικών χώρων αν το χώμα είναι πλούσιο σε θρεπτικά συστατικά.

✦ Τέλος και ως δρεπτό(κομμένο) σε βάζα.

εικ.66 Τσιντόνια φυτεμένη σε μικρό κήπο(Πηγή Διαδίκτυον)

εικ.67 Τσιντόνια ομαδικά φυτεμένη, ελεύθερο σχήμα σε κήπο(Πηγή Διαδίκτυον)

ΠΑΣΧΑΛΙΑ

Κοινή ονομασία: Πασχαλιά
Επιστημονική ονομασία: *Syringa Vulgaris*
Οικογένεια: Ελαιοειδή
Γένος: *Syringa*

Γενικά χαρακτηριστικά

Είναι θάμνος ή δένδρο φυλλοβόλο(βλ.εικ.68), με ταχεία ανάπτυξη που μπορεί να φτάσει σε ύψος τα 5m και σε διάμετρο τα 3m. Αντέχει μέχρι τους -20°C και είναι ανθεκτική το καλοκαίρι.

εικ.68 Φυτό Πασχαλιάς στον αγρόκτημα του ΑΤΕΙΘ (Πηγή Ζ.Σ.)

Περίοδος άνθισης: Απρίλιο – Μάιο

Περίοδος άνθισης στο ΑΤΕΙΘ: 20/3 έως 27/4

Σχήματα και χρώματα

Η πασχαλιά ξεχωρίζει τόσο για τα καρδιάσχημα βαθυπράσινα φύλλα, αλλά κυρίως για τα πολύ αρωματικά άνθη της, σε αποχρώσεις από λευκό(βλ.εικ.70) και απαλό κίτρινο μέχρι βαθύ μωβ(βλ.εικ.69). Ανάλογα με την ποικιλία, σχηματίζουν ταξιανθίες που μοιάζουν με κώνο.

εικ.69 Μωβ άνθος Πασχαλιάς (Πηγή Διαδίκτυον)

εικ.70 Λευκό άνθος Πασχαλιάς(Πηγή Διαδίκτυον)

Πολλαπλασιασμός

Ο πολλαπλασιασμός της πασχαλιάς γίνεται με σπόρο, με παραφυάδες αν και ο πιο συνηθισμένος τρόπος πολλαπλασιασμού είναι με μοσχεύματα.

Γενικές Παρατηρήσεις

‡ Η πασχαλιά δεν έχει ιδιαίτερες απαιτήσεις και ευδοκίμει σε έδαφος μέσης σύστασης, ακόμη και σε ξηρό, αρκεί να στραγγίζει ικανοποιητικά.

‡ Η πασχαλιά έχει περιορισμένες ανάγκες σε νερό και δεν χρειάζεται τακτικά ποτίσματα. Μόνο την ζεστή περίοδο του καλοκαιριού θέλει πότισμα τουλάχιστον κάθε δύο βδομάδες.

‡ Κατάλληλη εποχή φύτευσης της πασχαλιάς είναι η άνοιξη και το φθινόπωρο. Επιλέγουμε ηλιόλουστη θέση για την πασχαλιά, καθώς χρειάζεται αρκετό χώρο με επαρκή αερισμό, ώστε να μπορέσει να αναπτύξει ικανοποιητικά την ανθοφορία της.

‡ Χρειάζεται λίπανση δύο φορές το χρόνο, με πλήρες λίπασμα, μια φορά στα τέλη του χειμώνα και δεύτερη φορά στις αρχές του καλοκαιριού μετά την ολοκλήρωση της ανθοφορίας.

εικ.71 Φυτό Πασχαλιάς(Πηγή Διαδίκτυον)

Εφαρμογή στην Αρχιτεκτονική Τοπίου

✦ Οι Πασχαλιές έχουν ένα λεπτό άρωμα που πολλοί περιγράφουν ως μια μυρωδιά ενός τριαντάφυλλου που αναμειγνύεται με μια υποψία της βανίλιας. Είναι ιδανικό φυτό για κήπους αλλά και για γλάστρα που όμως θα πρέπει να είναι μεγάλη(βλ.εικ.72).

✦ Μπορούμε να φυτέψουμε την πασχαλιά και σε μεγάλη γλάστρα σε μπαλκόνι με νότια έκθεση, αλλά σε αυτή την περίπτωση θα έχει σίγουρα πιο μειωμένη ανάπτυξη και ανθοφορία.

✦ Αν φυτέψουμε την πασχαλιά για φράχτη, οι αποστάσεις φύτευσης μεταξύ των φυτών, θα πρέπει να είναι περίπου δυο μέτρα.

εικ.72 Φυτό Πασχαλιά(Πηγή Διαδίκτυον)

ΚΑΛΛΩΠΙΣΤΙΚΗ ΔΑΜΑΣΚΗΝΙΑ

Κοινή ονομασία: Προύνος πισσάρδειος, καλλωπιστική δαμασκηλιά

Επιστημονική ονομασία: *Prunus cerasifera*

Οικογένεια: Rosaceae (Ροδίδες)

Γένος: *Prunus*

Γενικά χαρακτηριστικά

Η καλλωπιστική δαμασκηλιά είναι φυλλοβόλο δένδρο. Το ύψος του μπορεί να φτάσει 6–8 m και η διάμετρος του 5–6 m. Με κατάλληλο κλάδεμα μπορεί να γίνει θάμνος και να παραμείνει σε ένα ύψος 2 – 2,5 m. Έχει μέτριο ρυθμό ανάπτυξης και αρκετά πυκνή βλάστηση. (βλ.εικ.73) Είναι ανθεκτικό τόσο στην ξηρασία, όσο και στο ψύχος έως και -30°C .

εικ.73 Δένδρο Καλλωπιστική δαμασκηλιά(Πηγή Διαδίκτυον)

Περίοδος άνθισης: Μάρτιο έως Απρίλιο

Περίοδος άνθισης στο ΑΤΕΙΘ: 20/2 έως 25/3

Σχήματα και χρώματα

Τα φύλλα του είναι απλά, αντίθετα και έχουν εντυπωσιακό σκούρο καφέ-κόκκινο χρώμα(βλ.εικ.74). Είναι μέτριου μεγέθους 6 – 8 εκατοστά. Σε σκιερά μέρη το χρώμα των φύλλων γίνεται ανοιχτότερο. Τα άνθη είναι μικρά, αρωματικά, ρόδινου χρώματος,(βλ.εικ.75) που εμφανίζονται στο δένδρο κατά τα μέσα της άνοιξης, πριν την έκπτυξη των φύλλων. Ο καρπός που βγαίνει το καλοκαίρι είναι μικρός και στρογγυλός, με διάμετρο 3 - 5 εκατοστά. Έχει πορτοκαλί χρώμα και είναι εδώδιμος(βλ.εικ.74).

εικ.74 Καρπός και φύλλα Καλλωπιστικής δαμασκηνιάς(Πηγή Διαδίκτυον)

εικ.75 Άνθη Καλλωπιστικής δαμασκηνιάς(Πηγή Διαδίκτυον)

Γενικές Παρατηρήσεις

✦ Ο προύνος αναπτύσσεται καλά σε όλα τους τύπους εδαφών, αν και προτιμά τα πλούσια, γόνιμα και καλά αποστραγγιζόμενα εδάφη για να έχει καλύτερη ανάπτυξη.

✦ Ο προύνος είναι ανθεκτικός στην ξηρασία, στην ατμοσφαιρική ρύπανση, καθώς και στις χαμηλές θερμοκρασίες του χειμώνα.

✦ Ο προύνος δεν έχει ιδιαίτερες απαιτήσεις ως προς το πότισμα και τη λίπανση. Μόνο το καλοκαίρι θα απαιτηθούν τακτικά ποτίσματα του προύνου για να έχει πλούσια βλάστηση και έντονο κοκκινωπό χρώμα στο φύλλωμα.

✦ Αναπτύσσεται σε ηλιόλουστες θέσεις, (βλ.εικ.76) σε μέτρια υγρά εδάφη και πρέπει να προστατεύεται από ανέμους δεδομένου του λεπτού κορμού του.

εικ.76 Καλλωπιστική δαμασκηλιά σε ηλιόλουστη θέση σε κήπο
(Πηγή Διαδίκτυον)

Πολλαπλασιασμός

Ο προύνος πολλαπλασιάζεται με σπόρο, αλλά καλό είναι να αποφεύγεται γιατί δεν δίνει όμοια φυτά. Η κύρια μέθοδος πολλαπλασιασμού του προύνου στα φυτώρια είναι με εμβολιασμό του προύνου σε σπορόφυτο δαμασκηλιάς.

Εφαρμογή στην Αρχιτεκτονική Τοπίου

✦ Το σκούρο καφέ – κόκκινο χρώμα των φύλλων και η υπέροχη όψη του φυτού την περίοδο της ανθοφορίας του, (βλ.εικ.77) είναι τα δύο βασικά στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη κατά την θέση που θα φυτευτεί η καλλωπιστική δαμασκηλιά.

✦ Τοποθετείται μεμονωμένα σε διάφορα κεντρικά σημεία του κήπου.

✦ Επίσης, σε ομαδικές φυτεύσεις δημιουργεί εντυπωσιακές δενδροστοιχίες. Συναντάται συχνότατα σε πάρκα.

✦ Επιπλέον, δημιουργούνται όμορφες αντιθέσεις με άλλα δένδρα και με τον χλοοτάπητα(βλ.εικ.78).

εικ.77 Ανθισμένη δενδροστοιχία Καλλωπιστικής δαμασκηλιάς
(Πηγή Διαδίκτυον)

εικ.78 Καλλωπιστική δαμασκηλιά σε κήπο(Πηγή Διαδίκτυον)

ΠΙΚΡΟΔΑΦΝΗ

Κοινή ονομασία: Πικροδάφνη ή ροδοδάφνη

Επιστημονική ονομασία: *Nerium oleander*

Οικογένεια: Αποκυνοειδή (Apocynaceae)

Γένος: Νήριον (*Nerium*)

Γενικά χαρακτηριστικά

Η πικροδάφνη είναι αειθαλής θάμνος(βλ.εικ.79) με σφαιρικό σχήμα ,έχει γρήγορο ρυθμό ανάπτυξης και μπορεί να διαμορφωθεί και σε μορφή δενδρυλλίου με τα κατάλληλα κλαδέματα. Το μέγιστο ύψος του φυτού μπορεί να φτάσει ακόμα και τα 5m ενώ η διάμετρος του τα 3m. Έχει αντοχή στις χαμηλές θερμοκρασίες έως και -10°C.

εικ.79 Φυτό Πικροδάφνης (Πηγή Διαδίκτυον)

Περίοδος άνθισης: Απρίλιο έως Οκτώβριο

Περίοδος άνθισης στο ΑΤΕΙΘ: 26/4 έως 20/10

Σχήματα και χρώματα

Τα φύλλα της πικροδάφνης, χρώματος σκούρου πράσινου, είναι αντίθετα, στενά, δερματώδη και λογχοειδή. Τα άνθη της, που φέρονται στις κορυφές των βλαστών σε κορύμβους, είναι μονά ή διπλά, λαμπερά, χωνοειδούς σχήματος, με πέντε μεγάλα πέταλα. Πιο γνωστές είναι η λευκή, η κόκκινη και η ρόδινη ποικιλία, αλλά υπάρχουν και ποικιλίες με άνθη κίτρινου, μωβ ή πορτοκαλί χρώματος(βλ.εικ.80). Ο καρπός εμφανίζεται τον Σεπτέμβριο και είναι επιμήκης, δερματώδης και περιέχει παρά πολλά σπέρματα με θυσανοειδή φτερά που τα βοηθούν να μεταφέρονται πιο εύκολα σε μεγάλες αποστάσεις.(βλ.εικ.81).

εικ.80 Ποικιλίες Πικροδάφνης με διαφορετικά χρώματα ανθέων(Πηγή Διαδίκτυον)

εικ.81 Καρπός και σπέρματα Πικροδάφνης(Πηγή Διαδίκτυον)

Γενικές Παρατηρήσεις

‡ Η πικροδάφνη είναι σκληραγωγημένο φυτό που μεγαλώνει σε όλα τα εδάφη, ακόμα και στα πιο άγονα, αμμώδη και ασβεστώδη.

‡ Θα τη συναντήσουμε να φυτρώνει μόνη της (αυτοφυής) σε διάφορες περιοχές της χώρας, στις κοίτες των ποταμών και των χειμάρρων, σε βουνοπλαγιές και σε κοιλάδες και μάλιστα να έχει εντυπωσιακή ανάπτυξη(βλ.εικ.82).

‡ Είναι ανθεκτική τόσο στις υψηλές θερμοκρασίες του καλοκαιριού, στις παγωνιές του χειμώνα καθώς και στους δυνατούς ανέμους.

‡ Η πικροδάφνη δεν έχει ιδιαίτερες απαιτήσεις ως προς το πότισμα καθώς είναι αρκετά ανθεκτικό φυτό στην έλλειψη νερού.

‡ Αν και γενικότερα είναι ανθεκτική σε ασθένειες και έντομα, η πικροδάφνη προσβάλλεται από μυκητολογική ασθένεια που προκαλεί μαύρες κηλίδες στο φύλλωμα της.

‡ Επίσης, προσβάλλεται από το έντομο της βαμβακάδας (ψώρας) καθώς και από την κίτρινη μελίγκρα που προκαλεί καρούλιασμα των φύλλων της.

‡ Είναι τοξικό φυτό. Η τοξικότητα της πικροδάφνης οφείλεται στην τοξική ουσία νηρίνη, και έχει ως στόχο να προστατεύσει το φυτό από τις επιθέσεις ζώων.

εικ.82 Αυτοφυής Πικροδάφνη (Πηγή Διαδίκτυον)

Πολλαπλασιασμός

Ο πολλαπλασιασμός της πικροδάφνης γίνεται κυρίως με μοσχεύματα.

Εφαρμογή στην Αρχιτεκτονική Τοπίου

✦ Η πικροδάφνη μπορεί να φυτευτεί και στα παραθαλάσσια μέρη, καθώς είναι ανεκτική στην αλατότητα των υδροσταγονιδίων της θάλασσας.

✦ Λόγω της μεγάλης ανθεκτικότητας και της αντοχής στους ρύπους, την συναντάμε στους περισσότερους εθνικούς δρόμους της χώρας.

✦ Λόγω της μεγάλης ανθεκτικότητας και προσαρμοστικότητας της, η πικροδάφνη χρησιμοποιείται εκτεταμένα στην κηποτεχνία για τη διαμόρφωση παρτεριών και φραχτών(βλ.εικ.83).Για δημιουργία φραχτών φυτεύεται σε αποστάσεις ανά 1-1,2 m.

✦ Χρησιμοποιείται επίσης και για μεμονωμένες φυτεύσεις στον κήπο καθώς και σε γλάστρες στο μπαλκόνι(βλ.εικ.84).

εικ.83 Δημιουργία μικρού φράχτη από Πικροδάφνη(Πηγή Διαδίκτυον)

εικ.84 Πικροδάφνη σε γλάστρα(Πηγή Διαδίκτυον)

ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΣ ΔΑΦΝΗ

Κοινή ονομασία: Δάφνη η Απολλώνιος
Επιστημονική ονομασία: *Laurus nobilis* L.
Οικογένεια: Δαφνοειδή (Lauraceae)
Γένος: Δάφνη (*Laurus*)

Γενικά χαρακτηριστικά

Είναι καλλωπιστικός αειθαλής, συμπαγής θάμνος με ορθόκλαδη μορφή(βλ.εικ.85) που αναπτύσσεται σχετικά γρήγορα και μπορεί να φτάσει σε ύψος έως και 10m και διάμετρο έως και 5m. Έχει αντοχή στις χαμηλές θερμοκρασίες έως -12°C .

εικ.85 Κλαδί Δάφνης(Πηγή Διαδίκτυον)

Περίοδος άνθισης: Μάρτιο-Απρίλιο

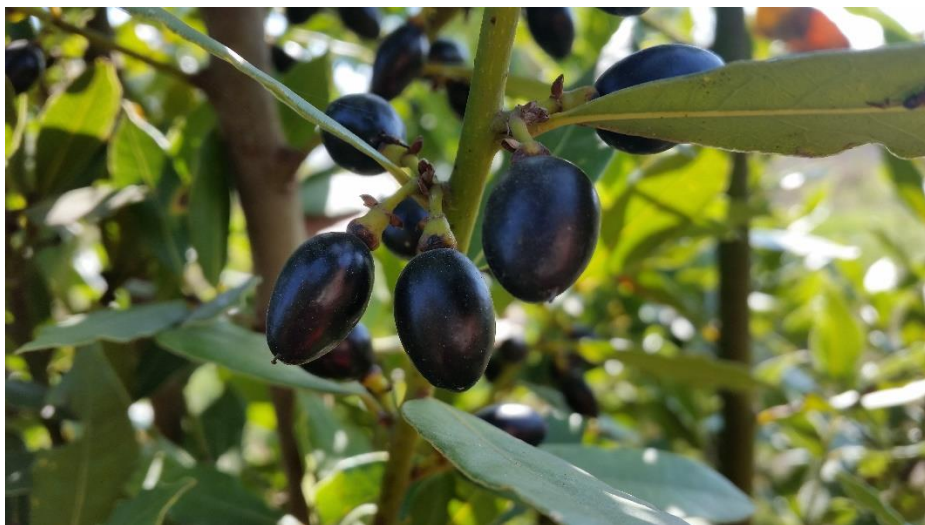
Περίοδος άνθισης στο ΑΤΕΙΘ: 12/3 έως 28/4

Σχήματα και χρώματα

Το φύλλωμά του είναι αρωματικό βαθυπράσινο λογχοειδές με μικρό μίσχο και ελαφρά κυματοειδή μορφή, ενώ το άνθος του επίσης αρωματικό με χρώμα λευκοκίτρινο. Ο καρπός είναι δρύπη με σαρκώδες περικάρπιο και μεγάλο σπέρμα. Το χρώμα του είναι κυανόμαυρο ή μαύρο όταν ωριμάσει, έχει σχήμα ωοειδές και μέγεθος μικρής ελιάς(βλ.εικ.86-87).

εικ.86 Σχηματική αναπαράσταση άνθους και καρπού Δάφνης
(Πηγή Διαδίκτυον)

εικ.87 Καρπός Δάφνης(Πηγή Ε.Π.)

Γενικές Παρατηρήσεις

✦ Η δάφνη ευδοκίμει σε όλα τα εδάφη ακόμη και σε ασβεστολιθικά και παρουσιάζει σχετικά γρήγορη ανάπτυξη.

✦ Είναι ανθεκτικό φυτό στην ξηρασία και τη ρύπανση, αυτοφυές και ευδοκίμει σε υγρές, δροσερές, παραθαλάσσιες περιοχές αλλά και πεδινές.

✦ Λόγω των εντομοδιωκτικών ιδιοτήτων της δάφνης, το αιθέριο έλαιο που βγάζουν τα φύλλα και οι καρποί της χρησιμοποιείται για την παρασκευή φυσικών παρασιτοκτόνων.

✦ Τα φύλλα του φυτού χρησιμοποιούνται ως άρτυμα στη μαγειρική, στην αρωματοθεραπεία καθώς και στην φαρμακευτική ως σκεύασμα για την θεραπεία κρυολογημάτων, αντισηπτικό, εφιδρωτικό, αντιαρθρικό και πεπτικό(βλ.εικ.88).

εικ.88 Φύλλα Δάφνης(Πηγή Διαδίκτυο)

Πολλαπλασιασμός

Ο πολλαπλασιασμός της δάφνης γίνεται με σπόρους και μοσχεύματα. Ο σπόρος της δάφνης που συλλέγεται το φθινόπωρο, φυτεύεται σε μίγμα τύρφης και περλίτη και βλαστάνει σε δυο μήνες περίπου.

Εφαρμογή στην Αρχιτεκτονική Τοπίου

- ✦ Η Δάφνη χρησιμοποιείται για τη δημιουργία πυκνού φράχτη.
- ✦ Χρησιμοποιείται εκτεταμένα στην κηποτεχνία για μεμονωμένες φυτεύσεις(βλ.εικ.89).
- ✦ Για τη δημιουργία μπορντούρας ή γεωμετρικών σχημάτων(βλ.εικ.90).
- ✦ Χρησιμοποιείται και για χαμηλός ανεμοφράκτης.

εικ.89 Φυτό Απολλώνιος δάφνη
(Πηγή Ζ.Σ)

εικ.90 Διαμόρφωση φυτού Δάφνης
(Πηγή Διαδίκτυον)

ΛΙΓΟΥΣΤΡΟ

Κοινή ονομασία: Λιγούστρο

Επιστημονική ονομασία: Ligustrum

Οικογένεια: Ελαιοειδή (Oleaceae)

Γένος: Λιγούστρο (Ligustrum)

Γενικά χαρακτηριστικά

Το λιγούστρο είναι ένας αειθαλής καλλωπιστικός θάμνος ή δένδρο(βλ.εικ.91). Έχει σχετικά γρήγορη ανάπτυξη και μπορεί να φτάσει σε ύψος τα 4-5m και διάμετρο 1,5 - 2m. Έχει αντοχή στις χαμηλές θερμοκρασίες έως -15°C .

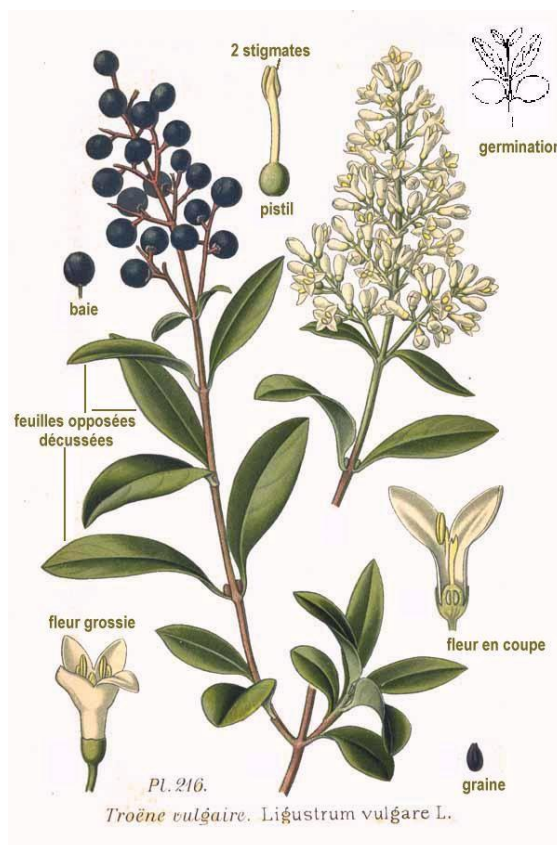
Εικ.91 Φυτό Λιγούστρο στο αγρόκτημα του ΑΤΕΙΘ(Πηγή Ζ.Σ.)

Περίοδος άνθισης: Μάιος έως Ιούνιος

Περίοδος άνθισης στο ΑΤΕΙΘ: 14/5 έως 30/6

Σχήματα και χρώματα

Έχει μεγάλα, γυαλιστερά, σκουροπράσινα, μακρόστενα φύλλα. Παράγει λευκά, αρωματικά άνθη σε όρθιες φοβοειδείς ταξιανθίες. Οι καρποί του είναι μικρά κηρώδη μπλε και μαύρα μούρα που παραμένουν πάνω στο φυτό όλο το χειμώνα(βλ.εικ.92 και 93).

εικ.92 Σχηματική αναπαράσταση Λιγούστρου(Πηγή Διαδίκτυον)

εικ.93 Καρπός και άνθος Λιγούστρου(Πηγή Διαδίκτυον)

Γενικές Παρατηρήσεις

✦ Είναι φυτό με μεγάλη προσαρμοστικότητα, αναπτύσσεται καλά σε σκιερές θέσεις και θέλει στραγγιζόμενα εδάφη(βλ.εικ.94).

✦ Το λιγούστρο είναι φυτό χωρίς ιδιαίτερες απαιτήσεις, ενώ είναι ιδιαίτερα ανθεκτικό στην ατμοσφαιρική ρύπανση και τα παραθαλάσσια κλίματα καθώς αντέχει στα υδροσταγονίδια της θάλασσας.

✦ Με κατάλληλο κλάδεμα μπορεί να πάρει και τη μορφή δέντρου.

✦ Το λιγούστρο έχει μέτριες ανάγκες σε πότισμα αν και τους καλοκαιρινούς μήνες πρέπει να το ποτίζουμε οπωσδήποτε δυο φορές την εβδομάδα.

✦ Σχετικά με τη λίπανση, το λιγούστρο έχει μικρές απαιτήσεις.

εικ.94 Λιγούστρο σε πλήρη άνθιση(Πηγή Διαδίκτυον)

Πολλαπλασιασμός

Πολλαπλασιάζεται με σπόρους ή με μοσχεύματα.

Εφαρμογή στην Αρχιτεκτονική Τοπίου

✦ Το λιγούστρο παρουσιάζει εξαιρετική αντοχή και στην ατμοσφαιρική ρύπανση και γι' αυτό οι αρχιτέκτονες τοπίου το επιλέγουν ως διαχωριστικό σε δρόμους, λεωφόρους και εθνικές οδούς(βλ.εικ.95).

✦ Επειδή επιδέχεται κούρεμα είναι κατάλληλο και για δημιουργία χαμηλών μπορντούρων, αλλά και για διαμόρφωση σε δενδρύλλιο.

✦ Λόγω της συμπαγής μορφής του είναι ιδανικό για φράκτες.

εικ.95 Δένδρο Λιγούστρο σε δρόμο(Πηγή Διαδίκτυον)

ΒΙΒΟΥΡΝΟ

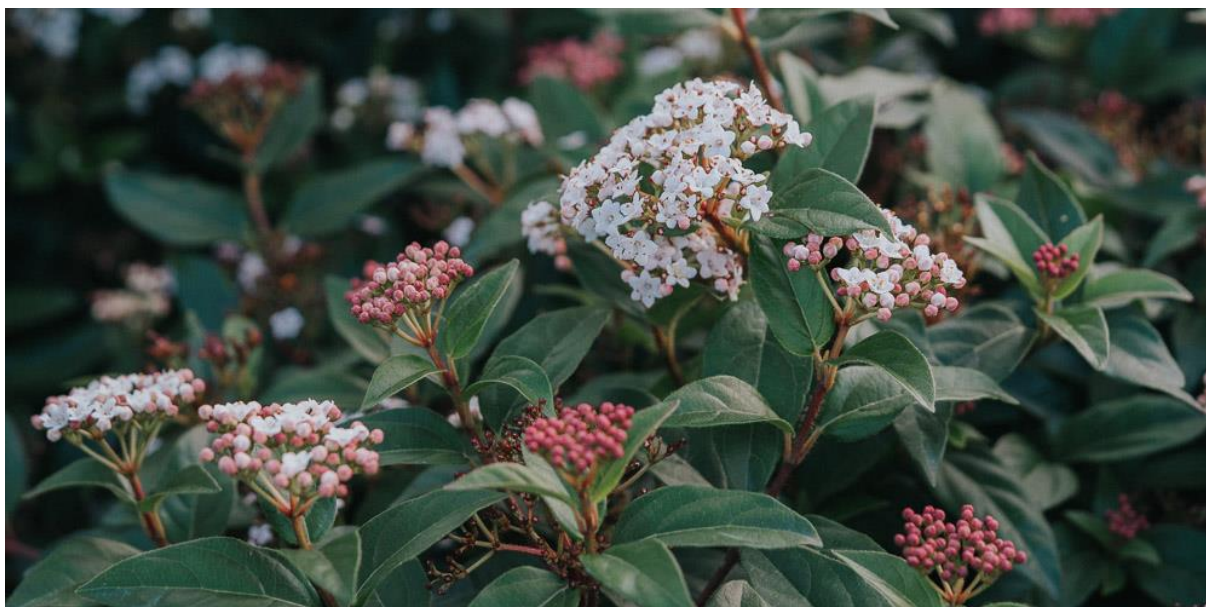
Κοινή ονομασία: Βιβούρνο

Επιστημονική ονομασία: *Viburnum tinus*

Οικογένεια: *Viburnaceae*

Γενικά χαρακτηριστικά

Το βιβούρνο είναι αειθαλής(βλ.εικ.96), καλλωπιστικός θάμνος και φτάνει σε ύψος τα 2-3 m και διάμετρο 3-4m. Έχει ταχεία ανάπτυξη, ενώ αντέχει σε θερμοκρασία έως και - 15°C.

εικ.96 Φυτό Βιβούρνο(Πηγή Διαδίκτυον)

Περίοδος άνθισης: Δεκέμβριο έως Μάιο

Περίοδος άνθισης στο ΑΤΕΙΘ: 16/12 έως 22/5

Σχήματα και χρώματα

Ξεχωρίζει για το βαθυπράσινο γυαλιστερό φύλλωμα και τη φουντωτή βλάστηση. Σχηματίζουν πυκνά μπουκέτα από λευκά ή ροζ άνθη που μέσα στο καλοκαίρι δίνουν μικρούς γυαλιστερούς μελανόχρωμους καρπούς(βλ.εικ.97 και 98).

εικ.97 Σχηματική αναπαράσταση φυτού Βιβούρνο(Πηγή Διαδίκτυον)

εικ.98 Καρπός και άνθη Βιβούρνου(Πηγή Διαδίκτυον)

Γενικές Παρατηρήσεις

- ✦ Είναι πολύ ανθεκτικό φυτό σε όλες τις συνθήκες εκτός από τους δυνατούς παγετούς.
- ✦ Ανθεκτικό στο ψύχος και στις ημισκιερές θέσεις.
- ✦ Μερικές φορές οι νεαρές κορυφές του φυτού προσβάλλονται από αφίδες (μελίγκρες).
- ✦ Κλαδεύουμε ελαφρά τις μπορντούρες που μπορούν να ψαλιδιστούν, μετά την άνθηση.

εικ.99 Φυτό Βιβούρνο(Πηγή Διαδίκτυον)

Πολλαπλασιασμός

Το φυτό μπορεί να πολλαπλασιαστεί με λήψη τρυφερών μοσχευμάτων (πράσινων) ή ξυλοποιημένων βλαστών στο τέλος του καλοκαιριού με αρχές του φθινοπώρου.

Εφαρμογή στην Αρχιτεκτονική Τοπίου

✦ Φύτευση για δημιουργία μέτριων ή ψηλών φρακτών (βλ.εικ.100), φυτικών διαχωριστικών, με συμπαγή ή άναρχη κόμη.

✦ Σε μεγάλα πήλινα φυτοδοχεία, σε διάφορα σημεία στον κήπο ή στη βεράντα.

✦ Σε διάφορες γωνίες στον χλοοτάπητα. Συχνά φυτεύονται δύο ή τρία φυτά δημιουργώντας ποικιλομορφία στον χώρο. Συνήθως μπροστά από τα βιβούρνα φυτεύονται, την άνοιξη και καλοκαίρι, ετήσια ποώδη φυτά με χρωματιστά άνθη.

✦ Ιδανικό για κάλυψη τοίχων ή σημείων του κήπου που δεν επιθυμούμε να φαίνονται (αποθήκες, χώροι εργαλείων, χώροι κομποστοποίησης).

✦ Μπορεί να αναπτυχθεί και σαν μικρό δένδρο, συνήθως μεμονωμένο σε φυτοδοχεία.

εικ.100 Φυτοφράκτης από Βιβούρνο(Πηγή Διαδίκτυον)

Αναρριχητικά

Κύριο χαρακτηριστικό τους είναι οι μακροί και λεπτοί βλαστοί συχνά σε συνδυασμό με έλικες, εναέριες ρίζες κλπ., με τους οποίους μπορούν να αναρριχηθούν εύκολα σε μεγάλο ύψος.

Χρήσεις

- ✦ Κάλυψη κατακόρυφων επιφανειών (ειδικότερα αντιαισθητικών) / δημιουργία φόντου.
- ✦ Εδαφοκάλυψη μεγάλων επιφανειών & πρανών αντί χλοοτάπητα.
- ✦ Αναρρίχηση σε διάτρητες ελαφριές κατασκευές (βλ.εικ.101) (κιγλιδώματα, καμάρες, κίосκια, καφασοτά, κλπ.).

εικ.101 Αναρριχώμενα φυτά σε δοκάρι(Πηγή Διαδίκτυον)

ΑΜΠΕΛΟΨΗ

Κοινή ονομασία: Αμπέλοψη, παρθενοκισσός, πεντάφυλλος

Επιστημονική ονομασία: *Parthenocissus quinquefolia*

Οικογένεια: Αμπελίδες (Vitaceae)

Γενικά χαρακτηριστικά

Ο Παρθενοκισσός ή Αμπέλοψη είναι φυλλοβόλο, αναρριχώμενο φυτό (βλ.εικ.102) με γρήγορο ρυθμό ανάπτυξης. Επεκτείνεται έντονα αυξάνοντας απεριόριστα το ύψος και τη διάμετρο του, οπότε και χρειάζεται να περιορίζεται με κλαδέματα στα επιθυμητά όρια. Ελάχιστη ανεκτή θερμοκρασία -40 °C.

εικ.102 Φράκτης Αμπέλοψης στο αγρόκτημα του ΑΤΕΙΘ(Πηγή Ζ.Σ.)

Περίοδος άνθισης: Ιούνιος έως Ιούλιος

Περίοδος άνθισης στο ΑΤΕΙΘ: 6/6 έως 27/7

Σχήματα και χρώματα

Τα φύλλα της είναι πράσινα, πεντάλοβα και κατά τους φθινοπωρινούς μήνες παίρνουν ένα εντυπωσιακό κόκκινο χρώμα. Ανθοφορεί το καλοκαίρι, αλλά τα άνθη του είναι μικρά, πρασινωπά και στερούνται καλλωπιστικής αξίας. Οι καρποί του, που σχηματίζουν μικρά αραιά τσαμπιά, προσδίδουν στην ήδη ιδιαίτερη εικόνα του στις αρχές του φθινοπώρου(βλ.εικ.103).

εικ.103 Καρπός Αμπέλοψης(Πηγή Ε.Π.)

Γενικές Παρατηρήσεις

- ✦ Η αμπέλοψη δεν έχει ιδιαίτερες απαιτήσεις ως προς το έδαφος και μπορεί να φυτευτεί σε όλους τους τύπους των εδαφών αρκεί να εξασφαλίζεται αποστράγγιση.
- ✦ Προτιμά ηλιόλουστες θέσεις αν και ευδοκιμεί και σε ημισκιερές θέσεις και είναι εξαιρετικά ανθεκτική στο ψύχος, ακόμα και πολλούς βαθμούς κάτω από το μηδέν.
- ✦ Από καλλιεργητικές φροντίδες, πότισμα σε συχνότητα που διαμορφώνεται ανάλογα με τον καιρό και λίπανση δύο με τρεις φορές τον χρόνο είναι αρκετά για την άριστη εικόνα του φυτού μας.
- ✦ Η αμπέλοψη είναι αρκετά ανθεκτική σε μυκητολογικές ασθένειες και σε προσβολές από έντομα.

Πολλαπλασιασμός

Η αμπέλοψη πολλαπλασιάζεται με σπόρους αλλά κυρίως με μοσχεύματα.

Εφαρμογή στην Αρχιτεκτονική Τοπίου

- ✦ Η αμπέλοψη φυτεύεται σε γλάστρα, όπου θα έχει σχετικά μικρότερη ανάπτυξη συγκριτικά με τη φύτευση στο έδαφος. Αποτελεί ωστόσο μια πολύ ελκυστική και σίγουρη επιλογή κυρίως λόγω της ανθεκτικότητας.
- ✦ Συνήθως χρησιμοποιείται για να καλύπτει με την πλούσια βλάστησή του μάντρες ή τοίχους σπιτιών ή ως φράχτης(βλ.εικ.104 και 105).
- ✦ Αν και αναπτύσσεται γρήγορα στην αρχή χρειάζεται μια ελαφριά στήριξη για την ανέλιξή του. Οι έλικες του καταλήγουν σε βεντούζες που το διευκολύνουν να αναρριχηθεί ακόμα και πάνω σε τοίχους.

εικ.104 Φράχτης Αμπέλοψης του αγροκτήματος του ΑΤΕΙΘ(Πηγή Ζ.Σ.)

εικ.105 Φράχτης Αμπέλοψης του αγροκτήματος του ΑΤΕΙΘ(Πηγή Ε.Π.)

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Αρχιτεκτονική Τοπίου ασχολείται με τη διαμόρφωση των εξωτερικών χώρων σε ένα αστικό ή μη περιβάλλον, όπως για παράδειγμα κήποι οικιών, ξενοδοχείων, επιχειρήσεων, ακόμη και νοσοκομείων, σχολείων και εκκλησιών, ή πιο εκτεταμένες επιφάνειες όπως πάρκα, αλσύλλια ή εθνικούς δρόμους κλπ.

Επιπλέον είναι ένα σημαντικό κομμάτι για την όμορφη εικόνα του τοπίου, της κοινωνικοπολιτικής ανάπτυξης και του επιπέδου ποιότητας μιας κοινωνίας. Η ανάδειξη των υπαίθριων χώρων, συμβάλλει στην καλύτερη ψυχική διάθεση και σωματική υγεία των ανθρώπων που ζούνε σε ένα τέτοιο περιβάλλον καθημερινά.

Συνεπώς προτείνουμε κάποιος να ασχοληθεί με αυτό τον κλάδο της φυτικής παραγωγής, δηλαδή με την αρχιτεκτονική τοπίου, γιατί θεωρούμε ότι είναι ένα πολύ δημιουργικό κομμάτι για την αξιοποίηση πρασίνου στο αστικό περιβάλλον και όχι μόνο.

Η κηποτεχνία, λοιπόν, έχει ένα μεγάλο φάσμα επιλογών για την διαμόρφωση του κάθε χώρου που θέλουμε να αναδείξουμε, αναλόγως με:

- ✦ Την τοποθεσία
- ✦ Το κλίμα
- ✦ Το έδαφος
- ✦ Την εποχή του χρόνου

Θα πρέπει να λάβουμε υπόψιν τα παραπάνω δεδομένα ώστε να έχουμε ένα επιθυμητό αποτέλεσμα.

Για να μπορέσουμε να υλοποιήσουμε μια σχεδιαστική πρόταση, σκεφτόμαστε τα χρώματα(ανθέων και φύλλων) και την περίοδο άνθισης του κάθε φυτού, όπως μάθαμε από την πτυχιακή μας εργασία, που επιθυμούμε να έχουμε στον χώρο που διαλέξαμε να αξιοποιήσουμε.

Για παράδειγμα στο αγρόκτημα του ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης θα πάρουμε ως παράμετρο ό,τι χρειάζεται όλο τον χρόνο να υπάρχει κάτι ανθισμένο, ώστε να βελτιώνεται η εικόνα του.

Και όπως αναφέρει ο Κανταρτζής – Τσαλικίδης (1978)

Αρχιτεκτονική Τοπίου

«Είναι η τέχνη και η επιστήμη που μελετά, αξιολογεί και αναλύει φυσικούς, οικολογικούς και κοινωνικούς παράγοντες, ασχολείται με την προγραμματισμένη και ορθολογική σχεδίαση εξωτερικών χώρων κάθε μεγέθους συνδυάζοντας ταυτόχρονα τη λειτουργικότητα και την αισθητική για την καλύτερη χρησιμοποίηση τους από τον άνθρωπο»

**Εφαρμογή Αρχιτεκτονικής τοπίου στο αγρόκτημα του Αλεξάνδρειου
Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Θεσσαλονίκης.**

εικ.106 Σύνθεση καλλωπιστικών θάμνων στον χώρο του αγροκτήματος του ΑΤΕΙΘ(Πηγή Ζ.Σ.)

1. Καλλωπιστική ροδιά
2. Απολλώνιος δάφνη
3. Μανώλια
4. Φωτίνια
5. Τούγια
6. Χαμαίρωψ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

https://repository.edulll.gr/edulll/retrieve/11310/3519_PEGA%20theory%20C_06.pdf

<https://stevejparr.files.wordpress.com/2015/07/great-comp-542.jpg>

Βιβλιογραφία Δενδρολίβανου

<https://www.mistikakipou.gr/simvoules-dentrolivano/>

<https://horomidis.gr/product/rosmarinus-officinalis-δενδρολιβανο/>

<https://enallaktikidrasi.com/2013/05/dentrolivano-xrisi-kai-therapeftikes-idiotites/>

Βιβλιογραφία Κρασιά

<https://www.gardenguide.gr/κρασιά-cornus-mas/>

Βιβλιογραφία Αγγελικής

<https://www.gardenguide.gr/αγγελική-pittosporum-tobira/>

<https://www.geoniko-parko.gr/products/products-categories/thamnoi-kalopistikoi-fyta/borntoyras-fraxtes/143-detail>

<https://www.kirogeorgiki.gr/Αγγελική-Κοινή-Πιπτόσπορο-Θάμνος>

Βιβλιογραφία Κουτσουπιά

https://www.issaris.gr/49_1p696/Koytsoypia

<https://www.kalliergeia.com/koytsoypia-cercis-siliquastrum/>

Βιβλιογραφία Καλλιστήμονα

<http://www.bees.gr/kallistimonas-callistemon-citrinus/>

<https://www.geoniko-kentro.gr/product/kallistimonas/>

<https://www.gardenguide.gr/καλλιστήμονας-callistemon-citrinus/>

Βιβλιογραφία Βερβερίδα

<https://www.geoniko-kentro.gr/product/ververida/>

<https://www.proionta-tis-fysis.com/berberis-ena-poly-simantiko-oplo-sto-farmakeio-tis-fysis/>

http://woodyplants.wdfiles.com/local--files/berberis-thunbergii/Berberis_thunbergii_flower3.jpeg

Βιβλιογραφία Φωτίνια

<https://rhodoland.gr/product/φωτίνια/>

<https://www.mistikakipou.gr/fotinia-frontida/>

https://www.issaris.gr/49_1p1216/Fotinia

<https://www.gc-christ.de/de-de/artikel/1098/photinia-fraseri-red-robin->

Βιβλιογραφία Μανόλια

<https://www.kalliergeia.com/manolia-meganthis-magnolia-grandiflora/>
<https://www.kalliergo.gr/forum/29-sporeia/18974-manolia-meganthis-grandiflora-odigos-sporas.html>
https://www.fytopromitheytiki.gr/index.php/component/eshop/catalog/item/fit_a/14-dendra/6321-magnolia-meganthis-%28manolia%29
<http://www.diakonima.gr/2016/06/16/μανώλια-μεγανθής-αιθαλές/>
<https://wellcomecollection.org/works/tmt7nw7u/items?langCode=lat>
<https://www.gardenguide.gr/magnolia-sp/>

Βιβλιογραφία Κουμαριά

<https://enallaktikidrasi.com/2016/05/koumaria/>
<https://www.kalliergeia.com/koumaria-arbutus-unedo/>

Βιβλιογραφία Στρατηγού

<https://www.delta-trees.com/αρθρα/16-άρθρα/190-λαγκεστρέμια.html>
<https://www.kalliergeia.com/lagestremia-indiki-lagerstroemia-indica/>
https://www.issaris.gr/49_1p977/Lagkestremia
<https://www.kipogeorgiki.gr/lagkestremia-i-indiki-dentro-lagerstroemia-indica.html>

Βιβλιογραφία Τσιντόνια

<https://tsougrana.eu/kallopistika-fyta/tsintonia>
<https://www.kalliergeia.com/tsidonia-chaenomeles-speciosa/>
<https://www.kipogeorgiki.gr/tsintonia-thamnos-Chaenomeles-speciosa>
<http://spitikiposkaimpalkoni.blogspot.com/2013/03/chaenomeles.htmlhttps://gardeninvivo.wordpress.com/page/3/>

Βιβλιογραφία Πασχαλιά

<https://enallaktikidrasi.com/2016/04/pasxalia-uerapeytikes-idiothtes-kai-tropoi-xrhshs/>
https://s1.1zoom.me/big0/115/Lilac_Violet_Wicker_503117.jpg
<https://www.mistikakipou.gr/pasxalia/>

Βιβλιογραφία Καλλωπιστική ροδιά

http://fytosymvoules.blogspot.com/2011/01/blog-post_11.html
<https://avramis.gr/964-10-rodia-kallopistiki-dichromi-punica-granatum-legrelliae.html>
http://www.gaiapedia.gr/gaiapedia/index.php/Καλλωπιστική_ποικιλία_ροδιά

Σ

Βιβλιογραφία Καλλωπιστικής δαμασκηιάς

http://mediplantepirus.med.uoi.gr/pharmacology/plant_details.php?id=375

<https://www.gardenguide.gr/καλλωπιστική-δαμασκηιά-prunus/>

<https://www.mistikakipou.gr/prounos-kallopistiki-damaskinia/>

Βιβλιογραφία Πικροδάφνη

<https://el.wikipedia.org/wiki/Πικροδάφνη>

<https://www.geoniko-kentro.gr/product/pikrodafni-rododafni/>

<https://www.kipogeorgiki.gr/Πικροδάφνη-Θάμνος>

Βιβλιογραφία Δάφνη

<https://www.mistikakipou.gr/dafni-frontida/>

https://www.issaris.gr/49_1p981/Dafnh-Apollonos

http://www.kakogiannakis.gr/index.php?dispatch=products.view&product_id=208

<https://www.kipogeorgiki.gr/Δάφνη-Απόλλωνος-Θάμνος>

[https://el.wikipedia.org/wiki/Δάφνη_\(φυτό\)](https://el.wikipedia.org/wiki/Δάφνη_(φυτό))

Βιβλιογραφία Λιγούστρο

<https://horomidis.gr/product/ligustrum-japonicum-ligoystro/>

<https://www.geoniko-parko.gr/products/products-offers/228-detail>

https://www.issaris.gr/49_1p988/Ligoystro-

<https://www.mistikakipou.gr/ligoustro-thamnos-gia-frakti/>

Βιβλιογραφία Βιβούρνο

<https://www.gardenplanet.gr/blog/vivourno-viburnum-tinus/>

https://www.issaris.gr/49_1p1124/Viboyno-Koino

<https://horomidis.gr/product/viburnum-lucidum-vivourno-loysintoym/>

<https://www.gardenguide.gr/viburnum/>

<https://www.mistikakipou.gr/vivourno-simvoules-frontidas/>

<https://www.geoniko-parko.gr/products/products-categories/thamnoi-kalopistikoi-fyta/thamnoi-kalopistikoi-anthoforoi/146-detail>

Βιβλιογραφία Αμπέλοψης

<https://www.mistikakipou.gr/ampelopsi-parthenokissos-frontida/>

<https://horomidis.gr/product/parthenocissus-quinquefolia-αμπελοψη-ή-παρθενοκ/>

<https://www.geoniko-kentro.gr/product/ampelopsi-parthenokissos-pentafyllos/>

https://www.issaris.gr/49_1p1021/Ampelopsh-h-Parthenokissos